VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ SÁU

4.9.2026 (23.7 Bính Ngọ)

Số 106 (4397)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tại Hội nghị toàn quốc quán triệt và triển khai thực hiện một số Nghị quyết, Chỉ thị của Bộ Chính trị [2+3]

Hân hoan đón mừng ngày khai trường

● Hơn 27 triệu học sinh, sinh viên bước vào năm học mới [4+5]

Trường phổ thông nội trú Tiểu học và THCS Anh Sơn được lựa chọn là điểm cầu chính diễn ra Lễ khai giảng năm học mới tại Nghệ An *(ảnh lớn)* và công an, người dân, các đoàn thể... khẩn trương hoàn thiện cơ sở vật chất cho các lớp học

Ảnh: P.NGÂN

Du lịch phải góp phần thực hiện mục tiêu tăng trưởng hai con số

● Để văn hóa dẫn đường cho du lịch [6+7]

LUẬT PHÁT TRIỂN CÔNG NGHIỆP VĂN HÓA - MỞ KHÓA NGUỒN LỰC, KIẾN TẠO ĐỘNG LỰC MỚI

Công nghiệp văn hóa không thể lớn lên trong những khoảng trống thể chế

[12]

Phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tại Hội nghị toàn quốc quán triệt và triển khai thực hiện một số Nghị quyết, Chỉ thị của Bộ Chính trị

Sáng qua 3.9, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã dự và có bài phát biểu quan trọng tại Hội nghị toàn quốc nghiên cứu, học tập, quán triệt và triển khai thực hiện một số Nghị quyết, Chỉ thị của Bộ Chính trị. *Văn Hóa* xin trân trọng giới thiệu toàn văn bài phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm.

Kính thưa các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam,

Thưa các đồng chí lãnh đạo các Ban, Bộ, ngành Trung ương, các Tỉnh ủy, Thành ủy, Đảng ủy trực thuộc Trung ương,

Thưa toàn thể các đồng chí cán bộ, đảng viên và đồng bào cả nước,

Hôm nay, Bộ Chính trị, Ban Bí thư tổ chức Hội nghị toàn quốc nghiên cứu, học tập, quán triệt và triển khai thực hiện 5 Nghị quyết, 1 Chỉ thị của Bộ Chính trị. Qua các chuyên đề, những nội dung cốt lõi, điểm mới và yêu cầu tổ chức thực hiện đã được làm rõ. Tôi đánh giá cao sự chuẩn bị nghiêm túc của các cơ quan và tinh thần trách nhiệm của toàn thể Hội nghị.

Chúng ta triển khai Nghị quyết Đại hội lần thứ XIV của Đảng trong bối cảnh đất nước có thời cơ lớn, khát vọng lớn và yêu cầu rất cao; thế giới, khu vực biến động nhanh, công nghệ số và biến đổi khí hậu đang định hình lại phương thức phát triển, quản trị. Điều đó đòi hỏi đổi mới mạnh mẽ tư duy lãnh đạo, phương thức tổ chức, năng lực hành động; không thể làm việc theo cách cũ, chậm quyết định, chậm thực thi.

Cả 5 Nghị quyết, 1 Chỉ thị hợp thành một chỉnh thể thống nhất về quan điểm và hành động. Công tác tư tưởng, học tập và thực hành theo Bác, xây dựng đội ngũ cán bộ tạo nền tảng chính trị, tinh thần, đạo đức, sức chiến đấu. Phát triển vùng, du lịch, công tác người Việt Nam ở nước ngoài mở rộng không gian, khơi thông, kết nối nguồn lực. Tất cả cùng hướng tới nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng, phát triển nhanh, bền vững đất nước, nâng cao đời sống Nhân dân.

Hội nghị hôm nay không chỉ là quán triệt, mà mở ra giai đoạn quyết định là tổ chức thực hiện. Không được coi học nghị quyết là thủ tục, nghe xong, ban hành kế hoạch là hoàn thành. Giá trị văn kiện phải thể hiện ở khả năng giải quyết vấn đề thực tiễn, tạo chuyển biến mà Nhân dân cảm nhận được. Từng cấp ủy, cơ quan, địa phương, từng đảng viên phải rõ việc, rõ người, rõ thẩm quyền, nguồn lực, thời hạn, sản phẩm, trách nhiệm; chuyển nhận thức thành hành động, quyết tâm thành kết quả.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị **Ảnh: Chinhphu.vn**

Trên tinh thần đó, tôi đề nghị toàn Đảng, toàn hệ thống chính trị thực hiện tốt **5 yêu cầu trọng tâm.**

Thứ nhất, thống nhất nhận thức, nắm vững điểm mới và mối quan hệ hữu cơ giữa 6 văn kiện; quán triệt đúng từng văn kiện, kết nối đúng, tổ chức thực hiện đồng bộ, tạo sức mạnh tổng hợp, thống nhất.

Quán triệt phải làm rõ vấn đề cần giải quyết, bước chuyển tư duy, yêu cầu hành động. Công tác tư tưởng phải dẫn dắt nhận thức xã hội. Học và làm theo Bác phải chuyển thành thực hành thường xuyên, coi trọng phương pháp Hồ Chí Minh với phương châm *"Nghĩ về Bác lòng ta trong sáng hơn"*. Cán bộ phải được khuyến khích dám làm vì việc chung nhưng chịu kiểm soát quyền lực. Phát triển vùng, du lịch, công tác người Việt Nam ở nước ngoài phải cùng khơi thông, kết nối nguồn lực.

Ngay sau Hội nghị, các cấp ủy, cơ quan, địa phương phải rà soát chương trình thực hiện Nghị quyết Đại hội XIV, các nghị quyết chiến lược và 6 văn kiện hôm nay; tích hợp nhiệm vụ cùng mục tiêu, địa bàn; xử lý chồng chéo, điều phối nguồn lực dùng chung. Việc cần thể chế hóa phải rõ cơ quan, thời hạn, sản phẩm; việc mới, khó phải rõ nguyên tắc, thẩm quyền, phạm vi thí điểm.

Tích hợp không có nghĩa là hòa lẫn; đồng bộ không có nghĩa là đồng nhất. Mỗi văn kiện có mục tiêu, nhiệm vụ, công cụ riêng; nhưng phần giao thoa phải đưa vào kế hoạch chung, phối hợp nguồn lực, kết nối dữ liệu, thống nhất kiểm tra, giám sát. Làm tốt một nhiệm vụ có thể đồng thời góp phần thực hiện nhiều văn kiện, tạo hiệu quả cộng hưởng, khắc phục chồng chéo, phân tán nguồn lực.

Mỗi nhiệm vụ phải rõ mục tiêu, một đầu mối chịu trách nhiệm, thẩm quyền, nguồn lực, thời hạn, sản phẩm, dữ liệu kiểm chứng; chuyển từ quản lý tiến độ sang quản trị kết quả, không lấy văn bản, hội nghị thay chuyển biến thực tế. Lợi ích quốc gia - dân tộc, lợi ích chính đáng của Nhân dân là tiêu chuẩn cao nhất.

Thứ hai, đồng thời hoàn thiện thể chế, phân định thẩm quyền, bảo đảm nguồn lực và quản trị rủi ro; không giao việc trước rồi sau đó mới đi tìm điều kiện thực hiện.

Thể chế phải đi trước một bước, vừa giữ nghiêm kỷ luật, kỷ cương, vừa mở đường cho phát triển. Đảng ủy Quốc hội, Đảng ủy Chính phủ và các cơ quan liên quan phải sửa quy định chồng chéo, lấp khoảng trống pháp lý cản trở đổi mới, liên kết vùng, phát triển du lịch, thu hút nhân tài, phát huy nguồn lực. Vấn đề đã chín, đã rõ, được thực tiễn kiểm nghiệm phải sớm thể chế hóa. Việc vượt thẩm quyền phải báo cáo cùng phương án xử lý, không chỉ nêu khó khăn.

Phân cấp, phân quyền phải đi cùng nhân lực, tài chính, dữ liệu, công nghệ và kiểm soát quyền lực; vận hành theo cơ chế giao quyền, giám sát thực thi, quản trị rủi ro, đánh giá bằng kết quả. Không giao trách nhiệm mà thiếu điều kiện triển khai thực hiện; không phân cấp trên văn bản, giấy tờ nhưng việc gì cũng vẫn phải xin ý kiến. Trung ương tập trung chiến lược, thể chế, nền tảng dùng chung, nguồn lực lớn; cấp tỉnh bảo đảm điều kiện, cấp xã đủ năng lực phục vụ Nhân dân. Dữ liệu phải đúng, đủ, sạch, sống.

Việc mới, khó, chưa có tiền lệ phải thí điểm có kiểm soát, rõ mục tiêu, phạm vi, thời hạn, nguồn lực, giới hạn rủi ro, giám sát, trách nhiệm; theo chu trình thử nghiệm, đánh giá, hoàn thiện, nhân rộng, luật hóa. Trong phân cấp, thí điểm, đổi mới, phải bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám làm vì lợi ích chung; nhưng bảo vệ không có nghĩa là miễn trách nhiệm. Kiểm soát quyền lực là để đổi mới đúng hướng, không làm tê liệt sáng tạo. Cơ chế bảo vệ phải bao quát các khâu thạm mưu, thẩm định, quyết định, tổ chức thực hiện; bảo vệ đúng người, đúng việc; xử lý nghiêm người vụ lợi, né tránh, cố ý trì hoãn hoặc cản trở đổi mới thuộc thẩm quyền.

Thời gian là một nguồn lực phát triển không thể tái tạo. Chậm thể chế hóa, chậm quyết định, chậm tháo gỡ điểm nghẽn là tăng chi phí, mất cơ hội. Việc đã rõ phải làm ngay; vướng mắc phải xử lý từ sớm.

Thứ ba, tạo chuyển biến thực chất về công tác cán bộ, tinh thần tiên phong, trách nhiệm nêu gương và văn hóa thực thi; coi đây là khâu quyết định đưa nghị quyết, chỉ thị vào cuộc sống.

Cán bộ là nhân tố quyết định. Nghị quyết đúng, nguồn lực đủ nhưng cán bộ cầm chừng, né tránh thì công việc vẫn trì trệ. Phải chọn người theo việc, giao việc để thử thách, lấy kết quả để đánh giá, sử dụng, sàng lọc. Hằng năm, mỗi cấp ủy, cơ quan, địa phương phải xác định việc khó, điểm nghẽn; giao người đủ bản lĩnh, năng lực, thẩm quyền, nguồn lực. Phải để người dám nghĩ, dám làm, có sản phẩm thực chất được ghi nhận, bảo vệ, trọng dụng; người né tránh, đùn đẩy, làm việc cầm chừng phải được sàng lọc, thay thế.

Đánh giá cán bộ phải dân chủ, công tâm, khách quan, đa chiều; gắn với vị trí việc làm, sản phẩm, tiến độ, hiệu quả, khả năng tháo gỡ điểm nghẽn, uy tín và tín nhiệm của Nhân dân. Không chỉ nhìn vào hồ sơ đẹp, quá trình an toàn, số lượng sáng kiến; không đánh đồng rủi ro khách quan, sai sót không vụ lợi trong thực hiện công việc đúng chủ trương với hành vi vi phạm để làm thui chột động lực đổi mới.

Nêu gương là một phương thức lãnh đạo. Người đứng đầu phải nêu gương bằng hành động, quyết định, kết quả; không thể yêu cầu cấp dưới đổi mới khi mình sợ trách nhiệm, yêu cầu cán bộ gần dân trong khi mình chỉ biết tình hình qua báo cáo. Phải trực tiếp chỉ đạo việc lớn, việc khó; xuống cơ sở, đối thoại với cán bộ, người dân, doanh nghiệp; làm rõ vướng mắc do thể chế hay con người; quyết định theo thẩm quyền, chịu trách nhiệm đến cùng.

Mỗi cán bộ, đảng viên, trước hết là cán bộ lãnh đạo, phải tự soi, tự sửa; nêu gương bằng kết

quả, hiệu quả công tác. Học Bác phải thể hiện ở bản lĩnh trước khó khăn; đạo đức cần, kiệm, liêm, chính; tinh thần phục vụ Nhân dân; nói đi đôi với làm. Điểm mới của Chỉ thị số 07 là chuyển mạnh sang thực hành thường xuyên, coi trọng phương pháp Hồ Chí Minh: Nắm chắc, nghiên cứu kỹ thực tiễn trước khi quyết định; chọn đúng việc trọng tâm; làm việc dân chủ, khoa học; dựa vào dân, lắng nghe dân, chịu sự kiểm tra của dân. Phương pháp ấy phải trở thành năng lực công vụ hằng ngày, thành văn hóa lãnh đạo, văn hóa công vụ, văn hóa ứng xử của cán bộ, đảng viên.

Thứ tư, tổ chức lại không gian và nguồn lực phát triển theo lợi ích tổng thể quốc gia; gắn phát triển vùng, phát triển du lịch với phát huy nguồn lực người Việt Nam ở nước ngoài.

Phát triển vùng là phương thức tổ chức tăng trưởng quốc gia, không phải phép cộng các kế hoạch địa phương. Phải chuyển từ không gian hành chính sang không gian phát triển đa tầng, đa cực, theo chức năng, lợi thế, chuỗi giá trị; kết nối đất liền, vùng biển, vùng trời, không gian ngầm, không gian số và các không gian phát triển mới. Mỗi địa phương phải rõ vai trò trong vùng, lợi thế cần tập trung, việc phải liên kết, hạ tầng có sức lan tỏa; không chạy theo cơ cấu giống nhau, nơi nào cũng muốn có cảng biển, sân bay, khu công nghệ cao, trung tâm tài chính... mà không căn cứ lợi thế, hiệu quả. Quy hoạch phải là công cụ tổ chức phát triển.

Với công trình liên vùng, phải chấm dứt tình trạng địa phương nào biết địa phương đó; cùng bàn, cùng quyết định, cùng góp nguồn lực, cùng chịu trách nhiệm, cùng hưởng lợi. Đầu tư công tập trung vào hạ tầng nền tảng, hạ tầng liên vùng, hạ tầng số, khoa học, công nghệ, năng lượng, logistics; không dàn trải. Phát triển vùng phải gắn kinh tế với văn hóa, xã hội, an sinh, môi trường, thích ứng biến đổi khí hậu, quốc phòng, an ninh; nâng cao tính tự chủ, sức chống chịu của từng vùng và cả nền kinh tế.

Phát triển du lịch phải đặt trong chiến lược phát triển đất nước và không gian kinh tế vùng, trở thành động lực tăng trưởng mới, nâng cao sức mạnh mềm; được tổ chức như một hệ sinh thái kinh tế tổng hợp, liên ngành, liên vùng. Chuyển mạnh từ số lượng sang chất lượng, giá trị gia tăng, sức cạnh tranh; lấy văn hóa, bản sắc, trải nghiệm làm lợi thế; khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, chuyển đổi xanh làm động lực. Tháo gỡ điểm nghẽn về thể chế, thị thực, hạ tầng, quản trị điểm đến, nhân lực, dữ liệu, quảng bá; hướng vào phân khúc khách chi tiêu cao, lưu trú dài ngày. Liên kết vùng phải tạo sản phẩm đặc sắc, thương hiệu chung, chuỗi giá trị thực chất. Doanh nghiệp là lực lượng tiên phong, Nhân dân là chủ thể; không đánh đổi di sản, bản sắc, môi trường lấy tăng trưởng trước mắt.

Toàn cảnh Hội nghị tại đầu cầu Tòa nhà Quốc hội **Ảnh: Chinhphu.vn**

Cộng đồng hơn 6,5 triệu người Việt Nam sinh sống, làm việc, học tập tại hơn 130 quốc gia, vùng lãnh thổ là bộ phận không tách rời của dân tộc, nguồn lực chiến lược, cầu nối với thế giới. Công tác này phải chuyển từ vận động, chăm lo sang đồng hành, kiến tạo cơ chế, kết nối nguồn lực; không kêu gọi chung chung. Mỗi vùng động lực, trung tâm đổi mới sáng tạo, ngành công nghệ chiến lược phải xác định nhu cầu chuyên gia, công nghệ, vốn, mạng lưới, thị trường; Bộ, ngành, địa phương, cơ sở nghiên cứu, doanh nghiệp phải có dự án để đồng bào tham gia.

Phải hoàn thiện chính sách, đơn giản hóa thủ tục; xây dựng cơ sở dữ liệu, mạng lưới người Việt Nam toàn cầu; hỗ trợ đồng bào có địa vị pháp lý vững chắc, bảo vệ quyền, lợi ích chính đáng, nâng cao hiệu quả bảo hộ công dân; giữ gìn tiếng Việt, bản sắc, cội nguồn; lắng nghe ý kiến xây dựng, kể cả quan điểm khác biệt không phương hại lợi ích quốc gia - dân tộc; xóa bỏ định kiến, gác lại quá khứ, hướng tới tương lai. Phát huy vai trò của đồng bào là "*đại sứ văn hóa", "đại sứ hữu nghị*", chủ thể thông tin đối ngoại, góp phần nâng cao sức mạnh mềm, bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa. Huy động nguồn lực phải bằng thể chế minh bạch, thái độ cầu thị, kết quả cụ thể.

Thứ năm, đổi mới mạnh mẽ công tác tư tưởng và truyền thông chính sách; siết chặt kỷ luật thực thi; lấy dữ liệu, sản phẩm, chuyển biến thực tế và sự hài lòng của Nhân dân làm căn cứ đánh giá.

Công tác tư tưởng phải quán triệt phương châm "*Chủ động - Sắc bén - Thuyết phục - Hiệu quả*"; kiên định, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lý luận về đường lối đổi mới; kết hợp chặt chẽ giữa "xây" và "chống", lấy "xây" làm gốc, lấy thuyết phục làm phương thức chủ đạo. Phải đi trước mở đường, đi cùng trong tổ chức thực hiện, đi sau tổng kết thực tiễn, củng cố niềm tin; bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch, ngăn chặn suy thoái, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" từ sớm, từ cơ sở. Đây là việc của toàn Đảng, trước hết là cấp ủy, người đứng đầu; không khoán trắng cho cơ quan chuyên trách. Truyền thông chính sách phải kịp thời, chính xác, dễ hiểu; tăng giải thích, đối thoại, lắng nghe, tạo đồng thuận bằng sự thật, lý lẽ, kết quả thực tiễn.

Phải coi không gian mạng là địa bàn trọng yếu của công tác tư tưởng và là kênh lắng nghe Nhân dân. Phải phân biệt băn khoăn, phản biện, thông tin chưa đầy đủ với tin giả, xuyên tạc, thao túng có tổ chức; không quy chụp ý kiến khác biệt; không để thông tin giả mạo, độc hại, lệch chuẩn dẫn dắt. Mỗi vấn đề lớn phải có đầu mối cung cấp thông tin, xử lý từ sớm. Chú trọng giúp thế hệ trẻ nhận diện, kiểm chứng, tự bảo vệ trước thông tin sai lệch, thao túng tâm lý, cảm xúc. Không để bức xúc thực tế và khoảng trống thông tin làm xói mòn niềm tin.

Phải sử dụng dữ liệu, công nghệ số, trí tuệ nhân tạo để dự báo, cảnh báo, nhưng không kỹ thuật hóa công tác tư tưởng. Thông tin do công nghệ hỗ trợ phải được kiểm chứng, có người chịu trách nhiệm; công nghệ không thay thế bản lĩnh chính trị, năng lực đối thoại. Sức thuyết phục cao nhất vẫn là chính sách đúng, cán bộ gương mẫu, vấn đề chính đáng của Nhân dân được giải quyết.

Kiểm tra, giám sát phải tiến hành từ đầu, vừa giữ kỷ luật, vừa cảnh báo sớm, tháo gỡ khó khăn; tập trung vào nhiệm vụ trọng tâm, nguồn lực lớn, vấn đề Nhân dân quan tâm. Phải làm rõ chủ trương đã được thể chế hóa đến đâu, điểm nghẽn nào được tháo gỡ, người dân, doanh nghiệp được hưởng lợi gì; không chờ hậu quả mới kiểm tra, xử lý.

Kết quả phải gắn với đánh giá tổ chức đảng, cán bộ, người đứng đầu; nơi làm tốt phải nhân rộng, nơi trì trệ phải xử lý. Không lấy cuộc họp, văn bản, báo cáo thay kết quả; không đo công tác tư tưởng bằng số tin, bài, mà bằng khả năng phát hiện sớm, giải thích đúng, xử lý nhanh, củng cố niềm tin. Nhiệm vụ chỉ hoàn thành khi có sản phẩm, dữ liệu kiểm chứng, hiệu quả thực tế.

Nhân dân phải được tham gia, thụ hưởng và là người đánh giá cuối cùng. Phát huy giám sát, phản biện của Mặt trận Tổ quốc, báo chí, Nhân dân; coi phản hồi thực tiễn là kênh kiểm chứng chính sách. Khi vướng mắc phát sinh trên diện rộng, phải xem xét cả trách nhiệm thực hiện và bất cập cơ chế; không quy mọi hạn chế cho cơ sở, không lấy chính sách bao biện cho yếu kém. Giá trị nghị quyết phải thể hiện ở đời sống và niềm tin của Nhân dân.

Tổ chức thực hiện phải đặt dưới sự lãnh đạo thống nhất của Đảng, phát huy đúng chức năng từng cơ quan. Bộ Chính trị, Ban Bí thư lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra; Đảng ủy Quốc hội thể chế hóa, giám sát; Đảng ủy Chính phủ bố trí nguồn lực, tổ chức thực hiện; Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tuyên truyền, vận động, giám sát, phản biện. Địa phương cụ thể hóa sát thực tiễn; người đứng đầu chịu trách nhiệm đến cùng; bảo đảm liên thông giữa lãnh đạo, thể chế hóa, thực hiện, giám sát.

Thưa các đồng chí,

Cả 6 văn kiện cùng hướng tới nâng cao năng lực lãnh đạo, cầm quyền, sức chiến đấu của Đảng; xây dựng đội ngũ cán bộ tiên phong, gương mẫu, dám chịu trách nhiệm; quản trị thông suốt; tổ chức lại không gian phát triển; đưa du lịch thành động lực tăng trưởng, phát huy mọi nguồn lực dân tộc.

Ngay sau Hội nghị, các cấp ủy, cơ quan, địa phương, người đứng đầu phải xác định nhiệm vụ trọng tâm; giao đúng người, đủ thẩm quyền, nguồn lực; rõ sản phẩm, tiến độ, trách nhiệm. Việc đã rõ phải làm ngay; thuộc thẩm quyền phải quyết định; vượt thẩm quyền phải báo cáo cùng phương án xử lý.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: *"Kế hoạch một, biện pháp mười, quyết tâm hai mươi"*. Cả 6 văn kiện đã rõ chủ trương, mục tiêu; điều quyết định là tổ chức thực hiện và trách nhiệm người đứng đầu. Mỗi văn kiện phải thành việc cụ thể, có người chịu trách nhiệm, được kiểm chứng bằng kết quả; cuối cùng phải làm đất nước mạnh hơn, Nhân dân sống tốt hơn, niềm tin vững chắc hơn.

Dưới sự lãnh đạo thống nhất của Đảng, với sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, tinh thần tiên phong của cán bộ và sức sáng tạo của Nhân dân, tôi tin tưởng 6 văn kiện nhất định đi vào cuộc sống, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIV, đưa đất nước vững bước trong kỷ nguyên mới.

Xin chân thành cảm ơn các đồng chí./. ■

Hân hoan đón mừng ngày khai trường

Bài, ảnh: PHẠM NGÂN

Cùng với cả nước, chuẩn bị cho lễ khai giảng 2026-2017, các trường phổ thông nội trú liên cấp ở khu vực biên giới Nghệ An đang tích cực khẩn trương hoàn thiện cơ sở vật chất, chỉnh trang trường lớp, sẵn sàng đón học sinh bước vào năm học mới với khí thế và niềm vui rộn ràng.

Những ngày đầu tháng 9, không khí tại Trường phổ thông nội trú liên cấp tiểu học và THCS xã Anh Sơn trở nên đặc biệt nhộn nhịp. Được lựa chọn là điểm cầu tổ chức lễ khai giảng năm học 2026-2027 của tỉnh Nghệ An, nhà trường cùng các đơn vị thi công đang gấp rút hoàn thành những phần việc cuối cùng để kịp đón ngày khai trường.

Trường phổ thông nội trú tiểu học và THCS Anh Sơn được lựa chọn là điểm cầu chính diễn ra Lễ khai giảng năm học mới tại Nghệ An

> *Từ nay đến chậm nhất vào chiều 4.9, mọi việc phải được hoàn tất. Cán bộ, giáo viên nhà trường sẵn sàng tham gia dọn dẹp vệ sinh khuôn viên, trang trí lễ khai giảng, kể cả trong dịp nghỉ Quốc khánh. Nhà trường sẽ nỗ lực hết sức để chăm lo tốt việc học tập, ăn ở và sinh hoạt cho các em.*
>
> **(Thầy LƯƠNG VĂN VÕ, Hiệu trưởng Trường phổ thông nội trú liên cấp tiểu học và THCS xã Anh Sơn)**

Chạy đua với thời gian

Chỉ còn non một ngày nữa đến lễ khai giảng năm học mới với nhiều kỳ vọng mới nên trên công trường, tiếng máy, tiếng xe cùng nhịp làm việc khẩn trương của công nhân liên tục vang lên. Các nhà thầu tập trung hoàn thiện những hạng mục cuối cùng như dãy phòng học, khu hiệu bộ, nhà ăn. Theo kế hoạch, các hạng mục chính phải hoàn thành, bàn giao chậm nhất trong ngày 4.9 để nhà trường có thời gian chuẩn bị cho lễ khai giảng vào sáng 5.9.

Thầy Lương Văn Võ, Hiệu trưởng Trường phổ thông nội trú liên cấp tiểu học và THCS xã Anh Sơn cho biết: Sáu dãy nhà học, khu hiệu bộ và nhà ăn sẽ hoàn tất các công đoạn thi công trước ngày khai giảng. Khu ký túc xá dù chưa hoàn thiện 100% nhưng đã cơ bản đáp ứng nhu cầu ăn ở của 241 học sinh đăng ký nội trú, với 8 học sinh/phòng. Một số phòng học đã được lắp đặt bảng, bàn ghế được kê ngay ngắn. Tại khu vực sân trường, các nhóm công nhân vẫn khẩn trương thi công nền để kịp bàn giao cho nhà trường chuẩn bị lễ khai giảng. "Từ nay đến chậm nhất chiều 4.9, mọi việc phải được hoàn tất. Cán bộ, giáo viên nhà trường sẵn sàng tham gia dọn dẹp vệ sinh khuôn viên, trang trí lễ khai giảng, kể cả trong dịp nghỉ Quốc khánh. Chúng tôi rất phấn khởi nhưng cũng có nhiều lo lắng, nhất là công tác quản lý học sinh nội trú. Tuy nhiên, nhà trường sẽ nỗ lực hết sức để chăm lo tốt việc học tập, ăn ở và sinh hoạt cho các em", thầy Võ chia sẻ.

Năm học 2026-2027, Trường phổ thông nội trú liên cấp tiểu học và THCS xã Anh Sơn tuyển sinh 1.486 học sinh. Trước mắt, nhà trường vẫn duy trì điểm trường tại bản Cao Vều 2, cách trung tâm xã hơn 20 km, với một lớp 1, một lớp 2 và một lớp 3, tổng cộng 58 học sinh. Không khí trên công trường những ngày này luôn trong trạng thái khẩn trương. Để bảo đảm tiến độ, các nhà thầu tổ chức thi công xuyên lễ, tăng ca và chia thành nhiều kíp làm việc. Hạng mục nào hoàn thành trước được bàn giao cuốn chiếu để giáo viên nhanh chóng tiếp quản, dọn dẹp, lau chùi và sắp xếp lớp học. Không chỉ công nhân miệt mài trên công trường, cán bộ, giáo viên và nhân viên nhà trường cũng tất bật với phần việc của mình. Người chỉnh trang lớp học, người vệ sinh khuôn viên, người trang trí khu vực tổ chức lễ khai giảng; nhiều người khác chuẩn bị phòng ở, nhà ăn và các điều kiện sinh hoạt cho học sinh nội trú.

Cùng với chính quyền địa phương, lực lượng công an và người dân cũng chung tay hỗ trợ.

Chính quyền địa phương, lực lượng công an và người dân, các đoàn thể, nhà trường khẩn trương hoàn thiện cơ sở vật chất cho các lớp học Trường phổ thông nội trú Tiểu học và THCS Anh Sơn

Hơn 27 triệu học sinh, sinh viên bước vào năm học mới

Ngày 5.9.2026, hơn 27 triệu học sinh, sinh viên tại khoảng 50.000 cơ sở giáo dục trên toàn quốc sẽ hòa chung không khí khai giảng năm học 2026-2027. Công tác chuẩn bị về trường lớp, đội ngũ, sách giáo khoa và phương án kết nối chương trình chung đã được các địa phương, cơ sở giáo dục hoàn tất; 108 trường phổ thông nội trú liên cấp vùng biên thuộc giai đoạn đầu cũng sẵn sàng đón học sinh.

Theo Kế hoạch của Bộ GD&ĐT, lễ khai giảng năm học 2026-2027 được tổ chức đồng loạt vào sáng 5.9, theo hình thức trực tiếp kết hợp trực tuyến. Điểm cầu trung tâm của chương trình chung toàn quốc đặt tại Trường Phổ thông nội trú Mường Khương (Lào Cai); mỗi tỉnh, thành phố bố trí một điểm cầu chính. Các cơ sở giáo dục tham dự qua kết nối trực tuyến hoặc theo dõi chương trình trên VTV1, VOV1.

Việc lựa chọn một trường nội trú làm điểm cầu trung tâm gắn với hoạt động khánh thành các trường phổ thông nội trú liên cấp vùng biên, điểm nhấn của lễ khai giảng năm nay. Từ Mường Khương, chương trình khai giảng chung được truyền tới các điểm cầu và cơ sở giáo dục trên cả nước. Theo chương trình được Bộ GD&ĐT điều chỉnh, lễ khai giảng và hoạt động khánh thành những trường đủ điều kiện được tích hợp trong một khung thống nhất từ 7h30 - 8h30. Sau nghi thức chào cờ, hát Quốc ca là đánh trống khai giảng. Nghi thức cắt băng khánh thành diễn ra từ 8h20 - 8h27. Các cơ sở giáo dục thực hiện nghi thức đánh trống đồng thời với điểm cầu trung tâm; riêng những trường nội trú liên cấp đủ điều kiện mới tổ chức cắt băng, bàn giao công trình. Hoạt động riêng trước chương trình chung phải kết thúc trước 7h30. Sau 8h30, các trường không kéo dài phần lễ mà dành thời gian cho sinh hoạt lớp, hoạt động giáo dục và trải nghiệm. Phương án dự phòng về đường truyền, nguồn điện, y tế, an ninh và phòng cháy, chữa cháy cũng được chuẩn bị.

Tháng 7.2025, Bộ Chính trị thống nhất chủ trương đầu tư trường phổ thông nội trú liên cấp tiểu học và trung học cơ sở tại 248 xã biên giới đất liền, tạo điều kiện học tập, ăn ở và chăm sóc tốt hơn cho học sinh vùng biên giới, vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi. Đến nay, 229 trường đã được khởi công, gồm 108 trường giai đoạn đầu và 121 trường

Mỗi người một việc, từng phần việc nối tiếp nhau, tạo nên nhịp chuẩn bị khẩn trương, sôi nổi. Tất cả hướng đến mục tiêu khi tiếng trống khai trường vang lên, trường lớp đã sẵn sàng, học sinh được đón vào một không gian học tập mới khang trang, sạch đẹp và đầy đủ.

Rộn ràng chờ ngày hội khai trường

Năm học 2026-2027, 10 trường phổ thông nội trú liên cấp tiểu học và THCS giai đoạn 1 tại khu vực biên giới Nghệ An sẽ đồng loạt khai giảng, đón hơn 14.000 học sinh. Những ngôi trường mới không chỉ tạo diện mạo khang trang cho vùng biên mà còn mở ra cơ hội học tập, sinh hoạt thuận lợi hơn cho trẻ em ở những địa bàn còn nhiều khó khăn. Tại xã Môn Sơn, ngôi trường nội trú mới đang được hoàn thiện từng ngày, trở thành điểm đến được nhiều học sinh và phụ huynh mong đợi. Năm học này, trường dự kiến đón 1.143 học sinh, trong đó, gần 130 học sinh ở hai bản Búng và Cò Phạt thuộc vùng lõi Vườn quốc gia Pù Mát, sẽ được học tập và sinh hoạt tại trường nội trú ngay trên địa bàn xã.

Với học sinh Đan Lai ở những bản xa xôi, đây là một thay đổi có ý nghĩa đặc biệt. Trước đây, để đến trường, nhiều em phải vượt hàng chục cây số, đi qua khe, suối. Vào mùa mưa, hành trình đến lớp càng thêm nhọc nhằn và tiềm ẩn nguy hiểm. Theo ông Phạm Mạnh Hùng, Chủ tịch UBND xã Môn Sơn, địa bàn xã rộng, nhiều học sinh dân tộc thiểu số có hoàn cảnh khó khăn, nhà cách trường hàng chục cây số. Điển hình là học sinh ở bản Búng và bản Cò Phạt, vùng lõi Vườn quốc gia Pù Mát, cách trung tâm xã hơn 20 km. "Để đến trường, học sinh đồng bào Đan Lai phải vượt qua nhiều khe, suối, luôn tiềm ẩn nguy hiểm, nhất là vào mùa mưa. Vì vậy, việc xây dựng trường nội trú ngay tại xã có ý nghĩa rất quan trọng, phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương", ông Hùng cho biết.

Niềm vui ấy cũng được cảm nhận rõ ở bản Cò Phạt. Ông La Văn Linh, Trưởng ban Công tác Mặt trận bản cho biết, năm 2025, người dân hai bản Búng và Cò Phạt được Nhà nước cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất ở, đất sản xuất và hỗ trợ kiên cố hóa nhà ở. Nay con em tiếp tục được ưu tiên học tập, sinh hoạt tại trường nội trú ngay trên địa bàn xã. "Năm nay, gần 130 học sinh ở hai bản sẽ hân hoan đến học tại ngôi trường mới. Niềm vui của bà con vì thế càng được nhân lên", ông Linh chia sẻ. Trên công trường, cuộc chạy đua với thời gian cũng bước vào chặng cuối. Ông Lương Văn Tuấn, Phó Chủ tịch UBND xã Môn Sơn cho biết, địa phương thường xuyên cắt cử 15-20 người đến hỗ trợ công trình, tập trung dọn dẹp, vệ sinh, góp phần bảo đảm tiến độ đưa trường vào sử dụng đúng dịp khai giảng.

Tại xã Na Ngoi, cách trung tâm tỉnh khoảng 250 km, Trường phổ thông nội trú liên cấp tiểu học và THCS năm nay tuyển 1.616 học sinh, trong đó 1.212 học sinh nội trú. Hệ thống phòng học, khu nội trú, nhà ăn, nhà đa năng được đầu tư mới, tạo điều kiện thuận lợi hơn để học sinh vùng biên yên tâm học tập và sinh hoạt. Để có được diện mạo mới hôm nay, các công trình đã trải qua nhiều tháng thi công trong điều kiện không ít khó khăn. Địa hình miền núi phức tạp, quãng đường vận chuyển vật liệu xa, thời tiết mưa nhiều, nguy cơ sạt lở và tình trạng thiếu nhân công từng khiến tiến độ một số công trình gặp trở ngại.

Trước yêu cầu cấp thiết phải hoàn thành trường lớp phục vụ năm học mới, Nghệ An triển khai nhiều giải pháp đồng bộ. Chiến dịch 90 ngày đêm cao điểm xây dựng được phát động; các đơn vị thi công tăng cường nhân lực, vật lực, tổ chức tăng ca. Lực lượng quân đội cũng được huy động đến các công trường, phối hợp thực hiện nhiều phần việc, góp sức đưa các công trình về đích đúng tiến độ. Ở miền Tây xứ Nghệ, những ngôi trường nội trú liên cấp đang dần hoàn thiện không chỉ bằng những khối nhà, phòng học mới mà còn bằng sự chung sức của cả cộng đồng.

Cờ Tổ quốc tung bay, tiếng trống khai trường sắp vang lên đón những học sinh vùng biên bước vào năm học 2026-2027 với một khởi đầu mới. Đó không chỉ là niềm vui của ngày tựu trường, mà còn là niềm hy vọng về một tương lai tốt đẹp hơn đang được mở ra từ những ngôi trường nơi biên giới.■

giai đoạn tiếp theo. Nhóm 108 trường tại 19 tỉnh, thành phố phục vụ năm học 2026-2027; nhóm còn lại dự kiến đưa vào sử dụng từ năm học 2027-2028. Khi hoàn thành, 108 trường sẽ bổ sung 4.396 phòng học các loại, 102 thư viện, đáp ứng nhu cầu học tập của gần 113.000 học sinh.

Theo báo cáo của Bộ GD&ĐT, đến hết ngày 23.8, trong 99 trường sử dụng ngân sách Trung ương có 41 trường đạt từ 91% khối lượng trở lên, 54 trường đạt từ 71-90% và bốn trường đạt từ 70% trở xuống. Năm trường hoàn thành 100% khối lượng, gồm ba trường tại An Giang và hai trường tại Đắk Lắk. Trường Phổ thông nội trú liên cấp Tiểu học và THCS Si Pa Phìn, tỉnh Điện Biên cũng đã hoàn thành, bàn giao từ ngày 31.1.2026. Điều kiện để đón học sinh là các hạng mục thiết yếu phục vụ học tập, ăn ở, sinh hoạt đã hoàn thành và được xác nhận an toàn, không đồng nghĩa mọi phần việc đều đạt 100%. Các địa phương cam kết 108 trường bảo đảm điều kiện cơ bản vào ngày 5.9; tại 56 trường, một số hạng mục phụ tiếp tục được hoàn thiện sau khai giảng.

HOÀNG HƯƠNG

Quyết liệt ngăn chặn tàu cá vi phạm IUU

● **Bài, ảnh: H.HẢI - Đ.ĐỊNH**

Sau khi Ủy ban châu Âu (EC) đưa ra kết luận trong đợt thanh tra lần thứ 5 về chống khai thác IUU tại Việt Nam, Thủ tướng Chính phủ đã có Quyết định số 1516/QĐ-TTg về việc ban hành kế hoạch hành động thực hiện các biện pháp khắc phục khuyến nghị của EC về chống khai thác IUU.

Theo đó, kế hoạch xác định việc gỡ cảnh báo "Thẻ vàng" là nhiệm vụ chính trị đặc biệt quan trọng, cấp bách của cả hệ thống chính trị; đồng thời đặt mục tiêu hoàn thành hàng loạt nhiệm vụ kiểm tra, rà soát và thiết lập hệ thống kiểm soát trước ngày 15.9 năm nay với chỉ tiêu đạt 100% đối với hầu hết các khâu quản lý tàu cá và doanh nghiệp chế biến.

Nhằm đẩy mạnh thực hiện đợt cao điểm, từ ngày 29.8 - 3.9, Đoàn công tác Cảnh sát biển Việt Nam do đại tá Lâm Sơn Tùng, Phó Tham mưu trưởng Cảnh sát biển Việt Nam làm trưởng đoàn có chuyến kiểm tra thực tế tại khu vực biển giáp ranh Việt Nam - Thái Lan - Malaysia - Indonesia. Quá trình cơ động tuần tra, kiểm soát, Đoàn công tác đã tiến hành kiểm tra hai tàu Cảnh sát biển, ba tàu Kiểm ngư, hai tàu thuộc Hải đội Dân quân thường trực đang thực hiện nhiệm vụ chống khai thác IUU trên thực địa.

Qua kiểm tra, đại tá Lâm Sơn Tùng biểu dương tinh thần khắc phục khó khăn của cán bộ, chiến sĩ đã duy trì nghiêm chế độ trực, quan sát, theo dõi đầy đủ mục tiêu rõ ràng… trong thực hiện cao điểm quyết liệt ngăn chặn tàu cá vi phạm IUU. Phó Tham mưu trưởng Cảnh sát biển Việt Nam cũng yêu cầu trong thời gian tới, cấp ủy, chỉ huy các tàu tiếp tục thực hiện nghiêm mọi chỉ thị, mệnh lệnh của các cấp; phối hợp chặt chẽ với các lực lượng trên thực địa thực hiện tốt nhiệm vụ đợt cao điểm quyết liệt ngăn chặn tàu cá vi phạm IUU. Đồng thời, tiếp tục thực hiện tốt chương trình "Cảnh sát biển đồng hành với ngư dân", kịp thời phát hiện, sẵn sàng làm nhiệm vụ cứu hộ, cứu nạn trên biển trong điều kiện thời tiết phức tạp; thường xuyên nắm bắt tình hình, bảo đảm an toàn tuyệt đối về mọi mặt.

Dịp này, Đoàn công tác cũng tiến hành kiểm tra ngẫu nhiên một số tàu cá đang hoạt động tại khu vực biển giáp ranh Việt Nam - Thái Lan - Malaysia - Indonesia. Qua đó ghi nhận, cơ bản các tàu cá chấp hành nghiêm các quy định về chống khai thác IUU. Theo Bộ Tư lệnh Vùng Cảnh sát biển 3 (Bộ Tư lệnh Vùng), trên địa bàn quản lý của Bộ Tư lệnh Vùng, hoạt động khai thác thủy hải sản diễn ra thường xuyên với số lượng tàu cá lớn, tiềm ẩn nguy cơ vi phạm quy định về thiết bị giám sát hành trình (VMS), khai thác sai vùng, sai tuyến, vượt ranh giới sang vùng biển nước ngoài để khai thác.

Xác định tuyên truyền, phổ biến pháp luật là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao nhận thức, ý thức tự giác chấp hành và phòng ngừa vi phạm ngay từ cơ sở; Bộ Tư lệnh Vùng đã triển khai đồng bộ nhiều giải pháp, gắn tuyên truyền, phổ biến pháp luật với tuần tra, kiểm tra, kiểm soát và xử lý nghiêm vi phạm. Theo đó, nhiều hình thức tuyên truyền được triển khai phù hợp với từng địa bàn, từng đối tượng, nổi bật là phối hợp tổ chức các "Phiên tòa giả định". Kịch bản từng phiên tòa được xây dựng trên cơ sở các tình huống điển hình từ thực tiễn, phản ánh rõ hành vi ngư dân khai thác trái phép tại vùng biển nước ngoài; tháo thiết bị giám sát hành trình (VMS) nhằm né tránh kiểm tra, kiểm soát.

Đại tá Nguyễn Hồng Chuyên, Chính ủy Sở Chỉ huy phía trước cho biết, trong thời gian thực hiện nhiệm vụ trên biển, các lực lượng đã kiểm tra, kiểm soát kết hợp tuyên truyền trực tiếp cho 144 tàu cá với 1.011 thuyền viên; tổ chức 1.130 lượt tuyên truyền qua hệ thống thông tin liên lạc nghề cá tới 643 tàu với 4.434 lượt thuyền viên. "Chúng tôi xác định cụ thể nhiệm vụ cho từng lực lượng, từng tàu; duy trì nghiêm chế độ trực, bảo đảm thông tin liên lạc thông suốt; kết hợp chặt chẽ giữa tuần tra, kiểm soát với tuyên truyền để ngư dân hiểu đúng, chấp hành nghiêm pháp luật. Góp phần đưa pháp luật đến với ngư dân ngay trên ngư trường, nâng cao ý thức tự giác chấp hành và phòng ngừa vi phạm", đại tá Nguyễn Hồng Chuyên cho biết thêm. ■

Lực lượng chức năng trực tiếp tuyên truyền cho bà con ngư dân về chống khai thác IUU

TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 26-NQ/TW CỦA BỘ CHÍNH TRỊ VỀ PHÁT TRIỂN

Du lịch phải góp phần thực hiện mục tiêu tăng trưởng hai con số

● XUÂN TRƯỜNG

Sáng 3.9, Bộ Chính trị, Ban Bí thư tổ chức Hội nghị toàn quốc nghiên cứu, học tập, quán triệt và triển khai thực hiện một số Nghị quyết, Chỉ thị của Bộ Chính trị. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm dự, chỉ đạo Hội nghị. Tại Hội nghị, Bí thư Trung ương Đảng, Phó Thủ tướng Chính phủ Phạm Thị Thanh Trà trình bày những nội dung cốt lõi, chủ yếu của Nghị quyết số 26-NQ/TW ngày 22.8.2026 của Bộ Chính trị về phát triển du lịch Việt Nam trở thành ngành kinh tế mũi nhọn trong kỷ nguyên mới.

Tiềm năng, dư địa phát triển còn rất lớn

Khái quát kết quả gần 10 năm thực hiện Nghị quyết số 08-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển du lịch Việt Nam, Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà cho biết, du lịch Việt Nam đã có bước chuyển biến tích cực, khá toàn diện. Trong đó, nhận thức về vai trò, vị trí của du lịch được nâng lên; cơ chế, chính sách từng bước được hoàn thiện; thị trường ngày càng mở rộng; hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật, nguồn nhân lực phát triển, công tác quảng bá, xúc tiến và chuyển đổi số du lịch có nhiều tiến bộ...

Du lịch ngày càng khẳng định vai trò và khả năng tạo giá trị gia tăng cao trong phát triển kinh tế - xã hội, tạo việc làm, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa; quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam.

Tuy nhiên, theo Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà, du lịch phát triển chưa thực sự bền vững, chưa tương xứng với tiềm năng, lợi thế và yêu cầu phát triển của đất nước. "Thành tựu đạt được là rất quan trọng, tạo nền tảng để du lịch phát triển trong giai đoạn mới; nhưng chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh chưa tương xứng với lợi thế đặc sắc của du lịch Việt Nam, trong khi tiềm năng, dư địa phát triển còn rất lớn", Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà nói.

Để hiện thực hóa mục tiêu tăng trưởng hai con số, góp phần thực hiện thắng lợi hai mục tiêu 100 năm của đất nước, đòi hỏi du lịch phải phát triển đột phá, tạo tác động lan toả, góp phần khơi thông mọi nguồn lực, thúc đẩy các ngành, lĩnh vực khác cùng phát triển theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, 10 Nghị quyết trụ cột của Bộ Chính trị, các Nghị quyết mới được ban hành của Hội nghị Trung ương 3, Khóa XIV.

Vì vậy, vấn đề cốt lõi là phải đổi mới mạnh mẽ tư duy, cách tiếp cận, cách làm, trọng tâm là chuyển đổi mô hình tăng trưởng và phương thức quản trị du lịch từ số lượng sang chất lượng, nâng cao giá trị gia tăng cho nền kinh tế.

Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà trình bày những nội dung cốt lõi, chủ yếu của Nghị quyết số 26-NQ/TW của Bộ Chính trị Ảnh: TRẦN HUẤN

Du lịch phải thực sự trở thành một ngành kinh tế mũi nhọn

Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà cho biết, trên cơ sở đánh giá kết quả của gần 10 năm thực hiện Nghị quyết số 08- NQ/TW của Bộ Chính trị, sự cần thiết và yêu cầu đặt ra, kế thừa các thành tựu đạt được, đổi mới, phát triển tư duy, tầm nhìn mới về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn trong kỷ nguyên mới, Nghị quyết số 26 đã xác lập những quan điểm, mục tiêu, định hướng cốt lõi cho phát triển du lịch Việt Nam trong giai đoạn phát triển mới.

Về quan điểm chỉ đạo, Nghị quyết xác định năm quan điểm mang tính đột phá. Trong đó, điểm mới trước hết là đã xác lập rõ vị trí, vai trò nền tảng của phát triển du lịch trong mô hình tăng trưởng mới của đất nước. Theo đó, phát triển du lịch phải thực sự trở thành một ngành kinh tế mũi nhọn, một động lực tăng trưởng mới, góp phần thực hiện mục tiêu tăng trưởng hai con số; lấy văn hóa làm nền tảng cốt lõi, bản sắc và chất lượng trải nghiệm làm lợi thế cạnh tranh, dựa vào khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

Quan điểm thứ hai là phát triển theo hệ sinh thái kinh tế tổng hợp, tạo động lực phát triển các lĩnh vực, bảo đảm phát triển bền vững các trụ cột kinh tế - văn hóa - xã hội - môi trường, củng cố quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội, mở rộng ngoại giao văn hóa, hội nhập quốc tế. Bên cạnh đó, tái cơ cấu ngành Du lịch, chuyển mạnh mô hình phát triển từ số lượng sang chất lượng, thông minh, xanh, sáng tạo, nâng cao năng lực cạnh tranh của sản phẩm du lịch, dịch vụ gắn với nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, giải quyết tốt vấn đề lao động, việc làm và an sinh xã hội.

Cùng với đó, đổi mới và nâng cao năng lực quản trị du lịch theo hướng hiện đại, quản trị theo dữ liệu gắn với quy hoạch không gian phát triển, bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa, di sản. Xác định rõ các chủ thể và phương thức huy động nguồn lực. Phát triển du lịch là nhiệm vụ của cả hệ thống chính trị dưới sự lãnh đạo của Đảng; doanh nghiệp là lực lượng tiên phong; Nhân dân là chủ thể tham gia và thụ hưởng; tăng cường liên kết ngành, liên kết vùng và phân bổ, sử dụng huy động hiệu quả các nguồn lực trong nước, quốc tế cho phát triển du lịch.

Về mục tiêu, Nghị quyết chỉ rõ định hướng phát triển và đích đến của du lịch Việt Nam trong kỷ nguyên mới. Trong đó, về mục tiêu cụ thể, Nghị quyết xác định đến năm 2030, du lịch đóng góp trực tiếp 10 - 12% GDP; đón 45 - 50 triệu lượt khách quốc tế, phục vụ 160 triệu lượt khách nội địa; tổng thu từ khách du lịch đạt 80 - 90 tỷ USD. Đến năm 2045, du lịch đóng góp trực tiếp 14 - 15% GDP, đón 70 triệu lượt khách quốc tế...

Về nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm, Phó Thủ tướng Chính phủ Phạm Thị Thanh Trà cho biết, Nghị quyết nhấn mạnh tám nhóm nhiệm vụ, giải pháp đồng bộ, trọng tâm.

Trong đó, đổi mới tư duy, nâng cao nhận thức và trách nhiệm trong phát triển du lịch với bốn chuyển đổi trọng tâm; hoàn thiện thể chế, chính sách, tạo đột phá chiến lược, phát huy và khơi thông nguồn lực phát triển du lịch; phát triển hạ tầng đồng bộ, hình thành các trung tâm du lịch có sức cạnh tranh cao; phát triển thị trường, sản phẩm du lịch chất lượng cao, nâng cao hiệu quả kinh tế du lịch; tăng cường và nâng cao hiệu quả công tác quảng bá, xúc tiến du lịch, nâng tầm thương hiệu du lịch Việt Nam; phát triển nguồn nhân lực, doanh nghiệp và cộng đồng du lịch đáp ứng yêu cầu phát triển mới; đẩy mạnh ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và phát triển du lịch thông minh; đổi mới phương thức quản trị du lịch, nâng cao chất lượng điểm đến du lịch xanh, thông minh, an toàn, bền vững.

"Việt Nam có đủ tài nguyên, thiên nhiên, di sản văn hóa và nguồn lực để làm nên một ngành Du lịch tầm cỡ khu vực và thế giới. Điều còn lại là ý chí, là quyết tâm, là hành động của chính chúng ta. Với sự vào cuộc quyết liệt, sự chung sức, đồng lòng của cả hệ thống chính trị, của cộng đồng doanh nghiệp và của toàn thể Nhân dân trong triển khai thực hiện Nghị quyết số 26, chắc chắn du lịch Việt Nam sẽ thực sự phát triển, trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, góp phần đưa đất nước ta phát triển nhanh, bền vững trong kỷ nguyên mới", Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà nhấn mạnh. ■

Từ "có gì khai thác nấy" đến sáng tạo trải nghiệm mang bản sắc Việt Nam

Trong một thời gian khá dài, khi nói đến thế mạnh du lịch Việt Nam, chúng ta thường bắt đầu bằng một danh mục rất đáng tự hào: Thiên nhiên phong phú, bờ biển dài, nhiều di sản thế giới, lịch sử hàng nghìn năm, ẩm thực đặc sắc, 54 dân tộc với những sắc màu văn hóa đa dạng. Những tài nguyên ấy đương nhiên là lợi thế rất lớn. Nhưng bước vào một giai đoạn phát triển mới, lợi thế tự nhiên hay số lượng di sản không tự động chuyển thành năng lực cạnh tranh. Một đất nước có nhiều tài nguyên chưa chắc đã là một cường quốc du lịch; một điểm đến có nhiều di tích chưa chắc đã giữ được du khách lâu hơn, khiến họ chi tiêu nhiều hơn hay thôi thúc họ quay trở lại.

Đó cũng là điều Nghị quyết số 26-NQ/TW nhìn nhận rất thẳng thắn. Sau gần 10 năm thực hiện Nghị quyết số 08-NQ/TW, du lịch Việt Nam đã đạt những kết quả quan trọng. Năm 2025, nước ta đón gần 21,2 triệu lượt khách quốc tế, phục vụ 137 triệu lượt khách nội địa; thu từ khách du lịch đạt 1 triệu tỷ đồng, đóng góp trực tiếp gần 8,8% GDP và tạo khoảng 4,4 triệu việc làm. Tuy nhiên, sản phẩm du lịch còn thiếu đa dạng và chiều sâu, chưa tạo được nhiều giá trị gia tăng; quản trị điểm đến, chuyển đổi số, chuyển đổi xanh còn bất cập; nhiều điểm nghẽn về thể chế, hạ tầng, đất đai, thuế và tổ chức thực hiện chưa được tháo gỡ kịp thời.

Nhìn sâu hơn, đó chính là câu chuyện về giá trị. Chúng ta đã làm khá tốt việc đưa khách đến các điểm đến, nhưng bài toán lớn hơn là làm thế nào để mỗi chuyến đi trở thành một trải nghiệm khó quên; làm thế nào để người ta đến Việt Nam không chỉ để nhìn một cảnh đẹp mà còn muốn hiểu câu chuyện phía sau cảnh đẹp ấy, không chỉ ăn một món ăn mà còn cảm nhận được lịch sử, tập quán và tinh thần của vùng đất đã sản sinh ra món ăn đó; không chỉ tham quan một di sản mà còn được sống trong không gian văn hóa của cộng đồng đã sáng tạo, gìn giữ và trao truyền di sản qua nhiều thế hệ.

Bởi vậy, điểm tôi cho rằng đặc biệt quan trọng trong Nghị quyết số 26 là sự chuyển đổi rất rõ về tư duy phát triển. Nghị quyết yêu cầu chuyển mạnh từ mô hình dựa vào số lượng sang chất lượng, thông minh, xanh, sáng tạo; đồng thời xác định bản sắc và chất lượng trải nghiệm là lợi thế cạnh tranh. Tại Hội nghị toàn quốc nghiên cứu, học tập, quán triệt và triển khai thực hiện một số nghị quyết, chỉ thị quan trọng của Bộ Chính trị ngày 3.9, Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà cũng nhấn mạnh bốn chuyển đổi trọng tâm, trong đó có chuyển "từ diện

DU LỊCH VIỆT NAM TRỞ THÀNH NGÀNH KINH TẾ MŨI NHỌN TRONG KỶ NGUYÊN MỚI

Để văn hóa dẫn đường cho du lịch

● **PGS.TS BÙI HOÀI SƠN**

Nghị quyết số 26-NQ/TW ngày 22.8.2026 về phát triển du lịch Việt Nam trở thành ngành kinh tế mũi nhọn trong kỷ nguyên mới mở ra một cách tiếp cận rất đáng chú ý: Phát triển du lịch không chỉ bằng số lượng khách hay quy mô đầu tư, mà trước hết phải dựa trên chất lượng, bản sắc và khả năng tạo ra những trải nghiệm khác biệt. Khi Nghị quyết xác định "lấy văn hóa làm nền tảng cốt lõi, bản sắc và chất lượng trải nghiệm làm lợi thế cạnh tranh", văn hóa đã được đặt đúng vào vị trí là nguồn lực kiến tạo giá trị, thương hiệu và sức cạnh tranh lâu dài của du lịch Việt Nam.

rộng, dựa vào số lượng, khai thác tài nguyên đơn thuần sang mô hình phát triển theo chiều sâu, chất lượng, hiệu quả, bền vững và giá trị gia tăng cao"; từ quản lý đơn lẻ sang quản trị hệ sinh thái du lịch và chuỗi giá trị.

Đây không đơn giản là thay đổi kỹ thuật quản lý ngành Du lịch mà là thay đổi cách chúng ta hiểu về tài nguyên. Một ngôi đình cổ nếu chỉ mở cửa bán vé thì giá trị kinh tế có giới hạn. Nhưng câu chuyện về ngôi đình, lễ hội, nghệ thuật trình diễn, nghề thủ công, món ăn, ký ức cộng đồng và những nhân vật gắn với vùng đất ấy có thể tạo nên cả một hệ sinh thái sản phẩm. Một làng nghề

Lịch sử, con người, văn hóa tạo nên điều không thể sao chép, đó là thứ tài sản cạnh tranh bền vững nhất Ảnh: L.HOÀNG

không chỉ cần bán sản phẩm; du khách có thể tham gia quá trình sáng tạo, gặp nghệ nhân, nghe câu chuyện nghề, tự làm sản phẩm, thưởng thức ẩm thực, lưu trú trong không gian bản địa và chia sẻ trải nghiệm ấy trên môi trường số. Khi đó, văn hóa không bị "tiêu dùng" một lần mà liên tục tái tạo giá trị.

Nghị quyết đã mở rất rộng không gian ấy khi yêu cầu gắn kết chặt chẽ du lịch với các ngành công nghiệp văn hóa như điện ảnh, âm nhạc, giải trí, thời trang, kinh tế đêm; đồng thời định vị vững chắc thương hiệu ẩm thực Việt Nam trên bản đồ thế giới. Đáng chú ý hơn, Nghị quyết nhấn mạnh lấy "bản sắc, chất lượng và trải nghiệm khác biệt làm phương thức cạnh tranh chủ đạo", hướng tới những phân khúc khách có khả năng chi tiêu cao và lưu trú dài ngày.

Tinh thần ấy cũng gặp nhau với yêu cầu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm về việc chuyển từ tư duy bảo tồn là chủ yếu sang kết hợp chặt chẽ giữa bảo tồn và sáng tạo, để văn hóa không chỉ gìn giữ giá trị truyền thống mà còn tạo ra tri thức mới, tài sản trí tuệ, sản phẩm, thị trường và sức mạnh mềm quốc gia. Đây chính là tư duy chúng ta rất cần cho du lịch hôm nay: Bảo tồn không đối lập với phát triển; vấn đề là phải phát triển bằng chính giá trị của di sản, để mỗi giá trị được khai thác đúng cách lại tạo thêm nguồn lực cho việc bảo vệ và trao truyền nó.

Biến bản sắc thành giá trị và sức mạnh mềm quốc gia

Nghị quyết số 26 đặt ra những mục tiêu rất cao. Đến năm 2030, du lịch phấn đấu đóng góp trực tiếp 10-12% GDP, đón 45-50 triệu lượt khách quốc tế, phục vụ khoảng 160 triệu lượt khách nội địa, tổng thu từ khách du lịch đạt 80-90 tỷ USD; đến năm 2045, đóng góp trực tiếp 14-15% GDP, đón 70 triệu lượt khách quốc tế và đưa Việt Nam vào nhóm 30 quốc gia có năng lực cạnh tranh du lịch hàng đầu thế giới. Những con số này thể hiện một khát vọng lớn, nhưng để biến khát vọng thành hiện thực, điều quan trọng không phải chỉ là tìm cách đưa thật nhiều khách đến Việt Nam. Câu hỏi quan trọng hơn là: Việt Nam sẽ bán điều gì mà thế giới không thể tìm thấy ở nơi khác?

Câu trả lời, theo tôi trước hết nằm ở văn hóa. Khách du lịch có thể tìm thấy biển đẹp ở rất nhiều quốc gia; có thể mua sắm ở rất nhiều thành phố; có thể sử dụng những khách sạn tương tự nhau ở hầu hết các trung tâm du lịch quốc tế. Nhưng họ chỉ có thể trải nghiệm một Việt Nam tại Việt Nam. Chính lịch sử, con người, phong tục, lối sống, di sản, nghệ thuật, ẩm thực và những câu chuyện đặc biệt của chúng ta tạo nên điều không thể sao chép. Đó là thứ tài sản cạnh tranh bền vững nhất.

Vấn đề là phải biết tổ chức tài sản ấy thành giá trị. Điều này đòi hỏi một hệ sinh thái mới giữa văn hóa - du lịch - công nghiệp văn hóa - công nghệ. Điện ảnh có thể làm một địa danh trở nên nổi tiếng trước khi du khách đặt chân đến đó. Âm nhạc và các lễ hội có thể tạo ra những lý do mới để du khách lựa chọn điểm đến. Thiết kế và thủ công mỹ nghệ có thể biến ký ức về một chuyến đi thành những sản phẩm có giá trị. Ẩm thực có thể đưa hình ảnh quốc gia đi xa hơn mọi chiến dịch quảng cáo thông thường. Công nghệ số, dữ liệu lớn và trí tuệ nhân tạo có thể giúp kể những câu chuyện văn hóa bằng những phương thức hấp dẫn hơn, cá nhân hóa trải nghiệm và đưa giá trị Việt Nam tới khách du lịch trước, trong và sau hành trình.

Nghị quyết số 26 đã đặt nền móng cho hướng đi ấy khi yêu cầu xây dựng hệ sinh thái du lịch thông minh, cơ sở dữ liệu quốc gia liên thông, nền tảng số tích hợp đa dịch vụ; ứng dụng công nghệ mới trong phát triển sản phẩm gắn với công nghiệp văn hóa và kinh tế ban đêm; sử dụng bản đồ số, vé điện tử, trợ lý ảo đa ngôn ngữ, Internet vạn vật và trí tuệ nhân tạo trong quản trị và trải nghiệm du lịch. Công tác quảng bá cũng phải chuyển mạnh sang số hóa, lấy dữ liệu lớn và AI làm nền tảng, đồng thời kết nối với ngoại giao văn hóa, điện ảnh và truyền thông quốc tế để định vị thương hiệu du lịch Việt Nam khác biệt, giàu bản sắc và có sức cạnh tranh toàn cầu.

Nhưng công nghệ dù hiện đại đến đâu cũng chỉ là phương tiện. Điều quyết định vẫn là nội dung văn hóa Việt Nam. Nếu không có câu chuyện hay, dữ liệu lớn chỉ giúp chúng ta đưa một nội dung nghèo nàn đến nhiều người hơn. Nếu sản phẩm không khác biệt, trí tuệ nhân tạo cũng không thể tạo ra lợi thế cạnh tranh bền vững. Vì vậy, cùng với đầu tư hạ tầng cứng, chúng ta phải đầu tư mạnh cho "hạ tầng mềm": Đội ngũ sáng tạo, nghệ nhân, hướng dẫn viên, nhà thiết kế, nghệ sĩ, doanh nghiệp công nghiệp văn hóa, cộng đồng địa phương và những người có khả năng chuyển hóa di sản thành trải nghiệm đương đại.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm từng chỉ rõ khoảng cách giữa vốn văn hóa phong phú với năng lực sáng tạo, sản xuất và thương mại hóa sản phẩm văn hóa là một điểm nghẽn phải được tháo gỡ để biến văn hóa từ tài nguyên tiềm năng thành năng lực cạnh tranh thực tế của quốc gia. Đặt nhận định ấy bên cạnh Nghị quyết số 26, có thể thấy một mạch tư duy rất nhất quán: Chúng ta không thiếu văn hóa, không thiếu di sản, cũng không thiếu những vùng đất đẹp; điều còn thiếu là năng lực chuyển hóa những nguồn lực ấy thành sản phẩm có sức cạnh tranh quốc tế và mang lại sinh kế bền vững cho người dân.

Chính vì thế, người dân và cộng đồng phải được đặt ở trung tâm của quá trình phát triển. Nghị quyết xác định rất rõ: Doanh nghiệp là lực lượng tiên phong nhưng Nhân dân là chủ thể tham gia và thụ hưởng. Khi cộng đồng có lợi ích từ du lịch, họ sẽ có thêm động lực bảo vệ di sản, gìn giữ môi trường và tiếp tục thực hành văn hóa. Ngược lại, một mô hình du lịch tách người dân khỏi chính không gian văn hóa của họ, biến di sản thành những sân khấu trình diễn thiếu sức sống, cuối cùng sẽ làm suy yếu chính tài nguyên mà du lịch cần dựa vào.

Bởi thế, phát biểu kết thúc chuyên đề tại Hội nghị ngày 3.9 của Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà rất đáng suy ngẫm: "Việt Nam có đủ tài nguyên, thiên nhiên, di sản văn hóa và nguồn lực để làm nên một ngành Du lịch tầm cỡ khu vực và thế giới. Điều còn lại là ý chí, là quyết tâm, là hành động của chính chúng ta".

Có lẽ, hành động quan trọng nhất sau Nghị quyết số 26 chính là biến những quan điểm rất đúng thành những thay đổi nhìn thấy được ở từng điểm đến, từng sản phẩm và từng trải nghiệm của du khách. Từ một di sản phải tạo được sản phẩm; từ một sản phẩm phải hình thành chuỗi giá trị; từ chuỗi giá trị phải tạo sinh kế cho cộng đồng; và từ những trải nghiệm cụ thể ấy phải xây dựng nên hình ảnh, thương hiệu và sức mạnh mềm của Việt Nam.

Khi đó, văn hóa không đứng bên cạnh du lịch như một yếu tố trang trí, càng không phải chiếc "phông nền" cho tăng trưởng. Văn hóa phải trở thành linh hồn của sản phẩm, nguồn gốc của sự khác biệt và nền tảng cho năng lực cạnh tranh của du lịch Việt Nam. Đó cũng là con đường để du lịch thực sự trở thành ngành kinh tế mũi nhọn mà vẫn gìn giữ được những giá trị làm nên bản sắc Việt Nam; để mỗi bước phát triển kinh tế đồng thời là một bước lan tỏa văn hóa; và để mỗi du khách khi rời Việt Nam không chỉ nhớ đến một cảnh đẹp, mà mang theo trong mình một câu chuyện, một cảm xúc và một ấn tượng sâu sắc về đất nước, con người Việt Nam.■

Hội An cần những điều kiện nào để hình thành hệ sinh thái kinh tế sáng tạo?

● **Bài, ảnh: KHÁNH CHI**

Từ câu chuyện nghề, một sản phẩm thủ công, một ý tưởng của người trẻ đến những cuộc gặp giữa nghệ nhân, doanh nghiệp, chuyên gia và cộng đồng..., Tuần lễ Sáng tạo Hội An 2026 vừa diễn ra đã thử tìm một cách đi khác cho di sản.

Đó là không chỉ gìn giữ những giá trị đã có mà kết nối các nguồn lực để di sản tiếp tục được sáng tạo, được kể bằng ngôn ngữ mới và tạo thêm giá trị trong đời sống đương đại.

Kết nối nguồn lực cho hệ sinh thái sáng tạo

Ở Hội An, sáng tạo có lẽ không phải điều gì quá xa xôi, nó hiện diện trong đôi tay người thợ, trong một xưởng nghề, một nếp nhà, một cửa hàng nhỏ hay câu chuyện được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác. Nhưng khi đời sống thay đổi, những giá trị ấy sẽ đi tiếp như thế nào? Không chỉ là giữ lại một kỹ thuật thủ công, một sản phẩm hay một câu chuyện văn hóa, vấn đề đặt ra là làm sao để những giá trị ấy có thể bước vào đời sống mới, tiếp cận công chúng mới, thị trường mới; để người trẻ có thể tham gia, doanh nghiệp có thể đồng hành và cộng đồng thực sự trở thành một phần của quá trình sáng tạo.

Với cách tiếp cận đó, hai hợp phần tọa đàm "Nghệ cả Làng" và tập huấn "Làng nghề lên số" trong Tuần lễ được thiết kế bổ trợ cho nhau với thông điệp "Hội An - Hợp lực nguồn lực bản địa; Phát huy giá trị di sản trong dòng chảy công nghiệp văn hóa và kinh tế sáng tạo". Một đô thị sáng tạo không chỉ được tạo nên bởi những ý tưởng mới. Trước hết, đó là khả năng nhìn thấy những nguồn lực đang tồn tại quanh mình và tìm cách kết nối chúng. Hội An có di sản, làng nghề, nghệ nhân, nghệ thuật dân gian, doanh nghiệp, người trẻ và nhiều cộng đồng đang thực hành sáng tạo mỗi ngày. Đây là những nguồn lực có thể cùng tham gia vào hệ sinh thái sáng tạo khi được kết nối với năng lực mới, công nghệ, thị trường và những cơ chế hợp tác phù hợp.

Một câu hỏi xuyên suốt trong hành trình đô thị Hội An mở rộng không gian sáng tạo, đưa di sản vào dòng chảy công nghiệp văn hóa được đặt ra: Hội An cần những điều kiện, nguồn lực và cơ chế hợp tác nào để hình thành một hệ sinh thái kinh tế sáng tạo dựa trên tài nguyên văn hóa và cộng đồng địa phương? Từ câu hỏi đó, chuỗi tọa đàm và kết nối "Nghệ cả Làng" đã mở ra không gian đối thoại, kết nối và tìm kiếm những cách làm mới để di sản, nghề thủ công và cách thực hành sáng tạo tại Hội An tiếp tục tạo ra giá trị trong đời sống đương đại. Đồng thời hướng đến một câu chuyện rộng hơn việc bảo tồn những giá trị đã có: Làm thế nào để nhận diện, kết nối hiệu quả và phát huy các nguồn lực sáng tạo đang hiện diện trong cộng đồng Hội An để cùng tạo ra những giá trị mới.

Du khách tham gia các hoạt động tại Tuần lễ Sáng tạo

Liên hoan dân ca bài chòi tại Tuần lễ Sáng tạo

Ông Phạm Phú Ngọc, Giám đốc Trung tâm Bảo tồn Di sản Văn hóa Thế giới Hội An (Trung tâm) chia sẻ: Với Hội An, bảo tồn luôn gắn với việc duy trì sức sống của di sản trong đời sống đương đại. Khi cộng đồng tiếp tục thực hành nghề, truyền dạy tri thức, sáng tạo sản phẩm và tạo ra sinh kế từ các giá trị bản địa, di sản tiếp tục hiện diện như một phần sống động của thành phố. Đó cũng là nền tảng để Hội An phát triển công nghiệp văn hóa và kinh tế sáng tạo theo cách phù hợp với bản sắc và điều kiện của mình. Theo ông Ngọc, Hội An có đủ những nguồn lực ban đầu để tiếp tục hình thành một hệ sinh thái sáng tạo gắn với di sản. Giai đoạn tới cần sự phối hợp chặt chẽ hơn giữa cơ quan quản lý, cộng đồng, nghệ nhân, doanh nghiệp, giới chuyên môn, các tổ chức quốc tế và thế hệ trẻ.

Từ đối thoại đến thực hành

Những cuộc gặp như thế, nếu chỉ dừng ở trao đổi sẽ khó tạo nên một hệ sinh thái. Điều được kỳ vọng là sau mỗi cuộc trò chuyện, các chủ thể nhìn thấy nhau rõ hơn: Ai đang có nguồn lực gì, ai cần hỗ trợ gì, ai có thể cùng bắt tay làm một việc cụ thể.

Không chỉ dừng ở những câu chuyện mang tính khơi gợi, các hoạt động tọa đàm, kết nối, tập huấn trong khuôn khổ Tuần lễ Sáng tạo 2026 tập trung nhận diện rõ hơn những điều kiện cần thiết để hình thành và phát triển một hệ sinh thái sáng tạo phù hợp với đặc thù của đô thị di sản Hội An. Đây cũng là tiền đề cho việc từng bước hình thành Mạng lưới Kết nối Sáng tạo Hội An, với những hoạt động vẫn còn tiếp tục được triển khai sau Tuần lễ Sáng tạo. Nếu tọa đàm "Nghệ cả Làng" mở ra những câu hỏi về thị trường, sản phẩm, thương hiệu và khả năng kể chuyện di sản thì tập huấn "Làng nghề lên số" được thiết kế như một bước tiếp theo để tìm cách trả

Du khách thưởng thức một số tiết mục nghệ thuật biểu diễn

Nhìn từ tổng thể, các hoạt động trong Tuần lễ Sáng tạo Hội An 2026 không phải những "mảnh ghép" đứng cạnh nhau một cách ngẫu nhiên mà tạo thành một chuỗi tương đối rõ: Nhận diện nguồn lực, mở đối thoại, kết nối chủ thể, trang bị năng lực, đưa vào thực hành, thử nghiệm sản phẩm, ý tưởng, tìm kiếm thị trường và hình thành những kết nối có khả năng tiếp tục sau sự kiện. Đó cũng là cách tiếp cận để bảo tồn và phát triển không còn là hai câu chuyện tách biệt.

Những kết nối ấy chính là điều Tuần lễ hướng tới sau sáu ngày diễn ra sự kiện. Bởi giá trị của một Tuần lễ sáng tạo không chỉ nằm ở số lượng chương trình được tổ chức, mà ở việc sau khi sự kiện khép lại, những cuộc trò chuyện có tiếp tục hay không, những ý tưởng có được triển khai hay không và những người đã gặp nhau có tìm thấy lý do để cùng làm một việc gì đó hay không. Từ câu chuyện của một làng nghề, đôi tay của một nghệ nhân, ý tưởng của một người trẻ đến sự đồng hành của doanh nghiệp và cộng đồng, hành trình sáng tạo vì thế không kết thúc khi Tuần lễ khép lại.

Điều quan trọng hơn là những kết nối được tạo ra có tiếp tục được nuôi dưỡng, để di sản Hội An không chỉ được bảo tồn như những giá trị của quá khứ mà có thể tiếp tục sống, vận động và tạo ra những giá trị mới trong đời sống hôm nay.

lời, dành cho những người đang trực tiếp làm nghề, hoặc đang tìm kiếm cách tiếp cận mới đối với tài nguyên văn hóa địa phương tiếp cận những công cụ đổi mới sáng tạo để phát triển sản phẩm theo hướng bền vững.

Xuyên suốt chuỗi tập huấn, một điểm nhấn quan trọng được nhấn mạnh: "Lên số" nhưng vẫn bắt đầu từ con người và giá trị bản địa. Điều quan trọng không phải là đưa thật nhiều công nghệ vào hoạt động làng nghề, mà là xác định công nghệ nào thực sự cần thiết, có khả năng hỗ trợ người làm nghề, phù hợp với quy mô, nguồn lực và nhu cầu của từng chủ thể. Mỗi sản phẩm thủ công đều bắt đầu từ đôi tay của người làm nghề. Nhưng đưa "Làng nghề lên số" không chỉ có nghĩa là đưa một sản phẩm lên mạng. Quan trọng hơn, đó là giúp người làm nghề tự kể câu chuyện của mình bằng những công cụ mới. Một món đồ thủ công vốn chỉ được nhìn thấy tại xưởng nghề có thể xuất hiện trên một gian hàng trực tuyến. Một kỹ thuật truyền thống vốn chỉ được truyền miệng có thể được ghi lại bằng hình ảnh, video. Một câu chuyện của người thợ có thể tiếp cận những người chưa từng đặt chân đến Hội An.

Trong cách tiếp cận này, công nghệ không đối lập với truyền thống mà trở thành một chiếc cầu nối những giá trị đã được trao truyền qua nhiều thế hệ với người tiêu dùng mới, thị trường mới, công chúng mới và những cách thức tiếp nhận văn hóa mới. Nếu tọa đàm là nơi gặp nhau của ý tưởng, tập huấn là nơi bổ sung công cụ, thì các không gian "Chạm Truyền thống", "Trạm Sáng tạo" trong thời gian diễn ra Tuần lễ Sáng tạo Hội An lại đưa người dân và du khách đến gần hơn với quá trình trải nghiệm. Thông điệp "mỗi người Hội An là một điểm chạm sáng tạo" vì thế mang một ý nghĩa rộng hơn. Sáng tạo có thể bắt đầu từ đôi tay của người thợ; những chất liệu tưởng như rất cũ vẫn có thể mở ra những cách kể mới. Di sản, từ chỗ được "xem", trở thành thứ có thể chạm, trải nghiệm, tương tác và cùng sáng tạo. Và khi công chúng tham gia vào quá trình ấy, khoảng cách giữa người giữ di sản và người tiếp nhận di sản cũng được thu hẹp.■

Sức trẻ thắp lửa văn hóa, dựng xây cộng đồng

Sức trẻ, tinh thần trách nhiệm và sự năng động đang góp phần đưa văn hóa truyền thống đến gần thế hệ trẻ, đồng thời tạo diện mạo mới cho thôn, tổ dân phố sau sáp nhập.

● **Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG**

Từ những lớp truyền dạy chiêng năm cho phụ nữ, trẻ em dân tộc Hrê đến "bữa sáng yêu thương" dành cho người nghèo, nhiều cán bộ cơ sở trẻ ở Quảng Ngãi đang tạo dấu ấn bằng việc làm thiết thực, gần dân.

Bí thư Chi bộ thôn Ba Nam Phạm Thị Thơm (bên phải) đang truyền dạy chiêng năm cho chị em phụ nữ

Trao truyền văn hóa bằng tình yêu

Ở thôn Ba Nam, xã Ba Tô, tiếng chiêng năm đang dần trở thành âm thanh quen thuộc trong những buổi sinh hoạt cộng đồng. Đằng sau những thanh âm ấy là sự cố gắng của Bí thư Chi bộ thôn Phạm Thị Thơm (37 tuổi), người dành nhiều thời gian truyền dạy chiêng năm cho phụ nữ, trẻ em.

Từ nhỏ, chị Thơm đã thích theo các bậc cao niên trong làng tham gia những lễ hội truyền thống của đồng bào Hrê. Những thanh âm cồng chiêng vang lên giữa núi rừng dần nuôi dưỡng trong chị tình yêu với văn hóa dân tộc. Chị tìm đến các nghệ nhân, người lớn tuổi để học cách đánh chiêng và trở thành một trong số ít phụ nữ trong thôn biết chơi chiêng năm. Những ngày đầu, tiếng chiêng còn rời rạc, chị chưa cảm nhận đầy đủ "hồn" chiêng, chưa phân định rõ âm sắc từng chiếc. Bằng sự say mê và kiên trì luyện tập, chị dần cảm nhận được độ ngân, vang, trầm của mỗi chiếc chiêng.

Trưởng thôn Phước Thiện Nguyễn Văn Thành luôn gần gũi, lắng nghe và kịp thời hỗ trợ người dân

Theo chị Thơm, một bộ chiêng năm của người Hrê gồm năm chiếc, mỗi chiếc có âm thanh riêng. Khi hòa quyện, những âm thanh ấy tạo nên giai điệu đặc trưng. Người chơi vì thế phải biết lắng nghe, giữ nhịp và phối hợp ăn ý. Điều khiến chị trăn trở là số người biết đánh chiêng năm ở địa phương không còn nhiều, chủ yếu là các bậc cao niên. Trong khi đó, theo tập tục, đánh chiêng năm thường là việc của nam giới, khiến việc trao truyền văn hóa phần nào bị hạn chế. "Tôi muốn mang đến sức sống, màu sắc mới cho cồng chiêng bằng cách truyền dạy cho phụ nữ, trẻ em. Chỉ cần có tình yêu, phụ nữ hay trẻ em đều có thể góp sức gìn giữ, trao truyền văn hóa truyền thống của dân tộc mình", chị Thơm chia sẻ.

Đều đặn mỗi tháng từ 2-4 lần, ngôi nhà sàn của chị lại rộn ràng tiếng chiêng. Phụ nữ, trẻ em trong thôn cùng học cách cầm chiêng, cảm âm, giữ nhịp và phối hợp với nhau. Từ những âm thanh còn lạ lẫm, dưới sự hướng dẫn tỉ mỉ, tiếng chiêng dần rõ nhịp. Sau hơn hai tháng học, chị Phạm Thị Đều, ở thôn Ba Nam, đã có thể đánh nhuần nhuyễn những bài chiêng cơ bản. "Trước đây tôi nghĩ muốn đánh được chiêng năm phải có năng khiếu. Nhưng qua sự chỉ dạy của chị Thơm, tôi nhận ra muốn đánh được phải dành nhiều thời gian luyện nghe, luyện tay. Mỗi chiếc chiêng có âm trầm, vang, dội khác nhau, nếu không cảm âm tốt rất dễ lệch nhịp", chị Đều bộc bạch.

Các buổi tập không chỉ giúp người học có thêm kỹ năng mà còn trở thành không gian sinh hoạt văn hóa cộng đồng, nơi phụ nữ, trẻ em và các gia đình gặp gỡ, giao lưu, gắn kết. Chị Thơm còn đưa các học viên tham gia trình diễn tại một số hoạt động của xã, giúp tiếng chiêng năm có thêm cơ hội hiện diện trong đời sống ngày nay. Chị Phạm Thị Điêm, Chủ tịch Hội LHPN xã Ba Tô nhìn nhận, chị Thơm truyền dạy chiêng năm cho phụ nữ, trẻ em là cách làm thiết thực, góp phần đưa văn hóa truyền thống đến gần hơn với thế hệ trẻ. "Việc phụ nữ, trẻ em cùng tham gia học chiêng năm có ý nghĩa rất tích cực trong bảo tồn văn hóa Hrê. Đây cũng là cách khơi dậy niềm tự hào, tình yêu văn hóa dân tộc trong thế hệ trẻ. Hội LHPN xã sẽ tiếp tục khuyến khích, đồng hành để mô hình được duy trì, lan tỏa rộng hơn", chị Điêm nói.

Gần dân từ những việc làm bình dị

Tại thôn Phước Thiện, xã Vạn Tường, sự năng động của cán bộ trẻ được thể hiện bằng những việc làm cụ thể chăm lo đời sống nhân dân. Phước Thiện là thôn đông dân nhất xã với hơn 2.000 hộ và trên 7.000 nhân khẩu. Sau sáp nhập, địa bàn rộng, dân số đông, đặt ra yêu cầu ngày càng cao đối với công tác quản lý, điều hành ở cơ sở.

Từ thực tế đó, Trưởng thôn Nguyễn Văn Thành (36 tuổi), chọn cách xây dựng mối liên kết cộng đồng từ những việc làm nhân ái. Suốt năm năm qua, cứ đến ngày Rằm và mùng Một âm lịch hằng tháng, anh Thành cùng nhóm thiện nguyện lại đỏ lửa từ 2h sáng để nấu khoảng 350 suất cháo, trao tận tay người già yếu, hộ nghèo và những người có hoàn cảnh khó khăn. Với nhiều người dân, những suất cháo buổi sáng không chỉ là sự hỗ trợ vật chất mà còn là sự quan tâm, sẻ chia của cộng đồng. "Mỗi tháng, tôi chỉ mong tới ngày được ăn cháo từ thiện của cháu Thành và mọi người. Bát cháo giúp tôi có bữa sáng ngon, đủ dinh dưỡng và cảm nhận được tấm lòng của những người nấu", bà Võ Thị Tơ chia sẻ. Không chỉ duy trì "Bữa sáng yêu thương", anh Thành còn phối hợp với các hội, đoàn thể, Mặt trận ở thôn hỗ trợ thường xuyên cho 10 gia đình có hoàn cảnh khó khăn. Những trường hợp cần giúp đỡ về nhà ở, sinh kế hay gặp khó khăn đột xuất được anh chủ động kết nối, vận động nguồn lực.

Ông Nguyễn Miết, một trong những hộ được hỗ trợ cho biết, anh Thành từng vận động kinh phí giúp gia đình làm nhà ở, thường xuyên thăm hỏi, tặng quà. Những vấn đề người dân phản ánh cũng được trưởng thôn trẻ nắm bắt, phối hợp giải quyết kịp thời. "Vì thế, ai cũng quý Trưởng thôn Thành", ông Miết bày tỏ.

Trẻ hóa để tạo nguồn cán bộ kế cận

Triển khai Đề án số 10-ĐA/TU của Tỉnh ủy về thực hiện mô hình "Dân tin - Đảng cử" đã tạo bước chuyển trong xây dựng đội ngũ cán bộ ở thôn, tổ dân phố theo hướng trẻ hóa, nâng cao chất lượng chuyên môn trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi.

Hiện toàn tỉnh có 1.096 bí thư chi bộ thôn, tổ dân phố. Cùng với trẻ hóa, trình độ chuyên môn của đội ngũ cán bộ cơ sở cũng được nâng lên. Tỷ lệ bí thư chi bộ có trình độ đại học trở lên đạt gần 48,8%; trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố gần 30% và Trưởng ban công tác Mặt trận trên 28%. Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Trưởng ban Tổ chức Tỉnh ủy Lữ Ngọc Bình đánh giá, sắp xếp tinh gọn đầu mối thôn, tổ dân phố gắn với trẻ hóa, chuẩn hóa đội ngũ cán bộ cơ sở là chủ trương lớn, đúng đắn và mang tính chiến lược. Để cán bộ trẻ phát huy năng lực, Quảng Ngãi đang chú trọng đào tạo, bồi dưỡng theo hướng thiết thực, gắn với thực tiễn; từ kỹ năng công tác Đảng, dân vận, hòa giải ở cơ sở đến kỹ năng số và ứng dụng công nghệ thông tin. Tỉnh phấn đấu đến năm 2030 có 50% trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố, bí thư chi bộ có trình độ chuyên môn đại học trở lên và 50% có trình độ lý luận chính trị từ trung cấp trở lên.

"Quảng Ngãi xác định đội ngũ người hoạt động không chuyên trách ở thôn, tổ dân phố là nguồn cán bộ kế thừa quan trọng cho hệ thống chính trị cấp xã. Những cán bộ trẻ qua thực tiễn rèn luyện, đạt thành tích xuất sắc, được nhân dân tín nhiệm sẽ được xem xét đưa vào quy hoạch, tạo cơ hội phát triển lâu dài", ông Lữ Ngọc Bình khẳng định.■

Nhạc trẻ "bắt trend" bản sắc Việt

● TRUNG NGHĨA

Nhiều nghệ sĩ trẻ đang tìm về kho tàng văn hóa truyền thống, từ dân ca, xẩm, ca trù, ví dặm đến những sắc màu vùng miền, dân tộc, rồi đưa các chất liệu ấy vào pop, electronic, hip-hop, R&B. Qua cách kể mới của âm nhạc đương đại, bản sắc Việt được làm mới và lan tỏa bằng chính ngôn ngữ của thế hệ trẻ.

Di sản hòa nhịp đương đại

Trong những chuyển động gần đây của nhạc Việt, khai thác chất liệu truyền thống đã trở thành dòng chảy đáng chú ý. Nhiều nghệ sĩ không còn xem văn hóa như phần minh họa cho ca khúc hay lớp trang trí của MV. Chất liệu truyền thống được đặt vào trung tâm câu chuyện, tái cấu trúc bằng ngôn ngữ âm nhạc và thị giác của thế hệ mới.

Mới đây, ca sĩ Phương Mỹ Chi ra mắt MV *Thiên đường với người thương*, lấy câu chuyện tình yêu đôi lứa làm trục chính để mở ra không gian văn hóa Khmer Nam Bộ với chùa chiền, cánh đồng thốt nốt, đời sống cộng đồng, điệu múa Rom Vong, Robam, nhạc cụ ngũ âm và nghi thức cưới truyền thống. Những chất liệu ấy không dừng ở vai trò phông nền. Phương Mỹ Chi trực tiếp thể hiện các vũ điệu Khmer, từ hình ảnh cô bé tập múa đến khi trưởng thành rồi truyền dạy lại cho thế hệ sau, qua đó gợi lên sự tiếp nối của văn hóa trong đời sống. Sản phẩm được thực hiện với sự tham vấn của các chuyên gia văn hóa.

Cách làm này tiếp tục được Phương Mỹ Chi và DTAP mở rộng trong album *Dân chơi Dân ca,* phát hành cuối tháng 8. Album được xây dựng như chuyến đi qua nhiều vùng văn hóa Việt Nam, từ Bắc vào Nam, từ đồng bằng đến cao nguyên và miền biển. Nhiều chất liệu được khai thác như chèo Dương xuân; hát Xoan Phú Thọ với *Xin huê, Đố huê, Bỏ bộ*; dân ca Nam Bộ *Lý chèo đưa cá Ông*; dân ca Thái và nghệ thuật Xòe; dân ca Ê-đê; nhạc cung đình Huế... Các chất liệu được đưa vào bản phối đương đại, gắn với tình yêu, tuổi trẻ và trải nghiệm của một cô gái. Phương Mỹ Chi cũng tham gia sâu hơn vào sáng tác, trực tiếp viết một số phân đoạn mang âm hưởng truyền thống.

Nhiều nghệ sĩ trẻ ra mắt sản phẩm âm nhạc lấy cảm hứng từ truyền thống, góp phần lan tỏa bản sắc Việt Ảnh: NSCC

Chia sẻ trên trang cá nhân về sự trở lại được "gửi gắm vào một con thuyền chở đầy những biểu tượng văn hóa", nữ ca sĩ cho biết, khi tình yêu văn hóa đủ lớn để biến suy nghĩ thành hành động, chặng đường *Dân chơi Dân ca* chính thức bắt đầu. Cùng với album, các hoạt động thực tế và đêm nhạc được dự kiến triển khai, mở rộng câu chuyện từ sản phẩm ghi âm sang trải nghiệm văn hóa.

Cùng dòng chảy ấy, *Lá ngọc cành vàng* của ca nương Kiều Anh cho thấy một cách tiếp cận khác. Ca khúc do Tuấn Cry sáng tác, Dương K sản xuất, kết hợp pop-electronic với phách, đàn đáy và kỹ thuật nhả chữ, luyến láy đặc trưng của ca trù. MV thực hiện tại Ninh Bình, xây dựng không gian giàu tính điện ảnh, pha giữa thực và siêu thực. Tranh Đông Hồ, khảm xà cừ, gốm hoa lam, tục nhuộm răng đen và thơ Hồ Xuân Hương được đưa vào MV, cùng hình tượng người phụ nữ Việt được thể hiện qua nhiều chiều kích.

Hương Tràm cũng lựa chọn quê hương Nghệ An làm điểm tựa cho sự trở lại với MV *Gái Nghệ*. Ca khúc kết hợp ví, dặm với phối khí điện tử, tạo nên sự giao thoa giữa âm hưởng truyền thống và nhịp điệu trẻ. Trước đó, SOOBIN với *Mục hạ vô nhân* khai thác xẩm trong cấu trúc âm nhạc hiện đại; Hòa Minzy tạo dấu ấn với *Bắc Bling;* Hoàng Thùy Linh xây dựng thế giới âm nhạc riêng từ dân gian, văn học và các biểu tượng văn hóa qua những sản phẩm như *Để Mị nói cho mà nghe, Kẻ cắp gặp bà già, See tình...*

Đưa chất Việt vào cuộc chơi toàn cầu

Văn hóa Việt Nam được bồi đắp qua hàng nghìn năm, với nhiều vùng, miền, dân tộc, tạo nên nguồn tài nguyên phong phú cho sáng tạo. Khi được chọn lọc và chuyển hóa vào sản phẩm hiện đại, những giá trị ấy có cơ hội bước ra khỏi phạm vi cộng đồng vốn quen thuộc để tiếp cận công chúng rộng hơn, nhất là người trẻ. Đồng thời, những lớp văn hóa bản địa tạo cho sản phẩm âm nhạc căn cước riêng giữa thị trường chịu ảnh hưởng mạnh của các xu hướng toàn cầu.

Phó Chủ tịch Hội Nhạc sĩ Việt Nam, NSND Phạm Ngọc Khôi cho rằng, sự phát triển của công nghiệp văn hóa, ảnh hưởng của các nền văn hóa châu Á và quá trình hội nhập quốc tế đang tạo thêm điều kiện để âm nhạc Việt Nam quảng bá ra thế giới. Theo ông, kho tàng âm nhạc truyền thống phong phú cùng bản sắc văn hóa đa dạng của 54 dân tộc là nguồn lực quan trọng để hình thành những tác phẩm mang dấu ấn Việt Nam. Kết hợp giá trị truyền thống với ngôn ngữ sáng tạo hiện đại và công nghệ mới sẽ tiếp tục là xu hướng nổi bật của âm nhạc Việt.

Cơ hội càng rộng, yêu cầu đối với người sáng tạo càng cao. Nhạc sĩ Thế Bảo nhận xét các nhạc sĩ trẻ hôm nay có điều kiện tiếp cận tri thức và công nghệ thuận lợi hơn nhiều thế hệ trước. Dữ liệu văn bản, âm thanh phong phú; công nghệ thu âm, hòa âm giúp người sáng tác hoàn thiện tác phẩm nhanh hơn. Nhưng khả năng tiếp cận công nghệ không đồng nghĩa với chiều sâu sáng tạo. Theo ông, một bộ phận nhạc sĩ trẻ còn yếu về âm hưởng dân tộc, chưa thể hiện rõ niềm tự hào và truyền thống anh hùng của dân tộc, thiếu sự chiêm nghiệm về những vấn đề mang tính nhân loại và thời đại. Vì vậy, vẫn thiếu những tác phẩm lớn vừa phát huy bản sắc dân tộc, vừa có sức ảnh hưởng rộng và đặt ra được những vấn đề có ý nghĩa với công chúng hôm nay.

Cùng quan điểm, Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam, PGS.TS Đỗ Hồng Quân cho rằng thời gian tới, nghệ sĩ cần tiếp tục khai thác giá trị của dân ca, nhạc cụ dân tộc và âm nhạc truyền thống của 54 dân tộc làm chất liệu cho sáng tạo đương đại; đồng thời làm mới truyền thống bằng tư duy và ngôn ngữ nghệ thuật của thời đại, để âm nhạc Việt Nam hội nhập bằng bản lĩnh và màu sắc riêng.

Kho tàng văn hóa Việt đủ rộng để người làm âm nhạc đương đại tìm về và sáng tạo, nhưng chất liệu tự thân chưa làm nên giá trị tác phẩm. Điều quyết định vẫn là mức độ hiểu biết, khả năng chọn lọc và năng lực chuyển hóa truyền thống thành ngôn ngữ của hôm nay. Khi đó, mỗi ca khúc có thể trở thành một điểm chạm với di sản, khơi dậy nhu cầu tìm hiểu nguồn cội và mở rộng sức sống của văn hóa Việt trong đời sống đương đại.

Bản sắc vì thế không phải lớp áo khoác lên một sản phẩm để tạo khác biệt. Khi được nuôi dưỡng từ chiều sâu hiểu biết và sáng tạo bằng tinh thần của thời đại, bản sắc sẽ trở thành căn cước để âm nhạc Việt tự tin bước vào cuộc chơi toàn cầu. ■

5 phim Việt dự Liên hoan phim Quốc tế Busan

Điện ảnh Việt Nam ghi dấu ấn tại LHP Quốc tế Busan (BIFF) lần thứ 31 khi có 5 tác phẩm được lựa chọn ở 4 hạng mục, đánh dấu sự hiện diện rộng nhất từ trước đến nay xét về số chương trình tham dự.

Diễn ra từ ngày 6-15.10 tại Hàn Quốc, BIFF năm nay có 246 phim tuyển chọn chính thức đến từ 59 quốc gia và vùng lãnh thổ. Trong số các đại diện Việt Nam, nổi bật là 1982 của đạo diễn Nguyễn Hoàng Điệp, ra mắt thế giới tại hạng mục Vision - Asia và có cơ hội tranh khoảng 10 giải thưởng, trong đó có NETPAC và FIPRESCI. Đây là dự án độc lập đánh dấu sự trở lại của nữ đạo diễn sau 12 năm kể từ *Đập cánh giữa không trung*.

Cùng có buổi công chiếu thế giới tại Busan là *Sợi chỉ đỏ* của đạo diễn Hàm Trần, được lựa chọn vào Midnight Passion - chương trình dành cho các tác phẩm kinh dị, hành động, giật gân và phim thể loại. Phim dự kiến ra rạp Việt Nam vào tháng 12 tới.

Hai tác phẩm *Thính giác* của Lê Bảo và *Hộ linh tráng sĩ: Bí ẩn mộ vua Đinh* của Nguyễn Phan Quang Bình cùng góp mặt tại A Window on Asian Cinema, chương trình giới thiệu những gương mặt và tác phẩm đáng chú ý của điện ảnh châu Á.

Đại diện thứ năm là phim tài liệu *Em bé đồng bóng, em bé ngạo nghễ và em bé đau lòng (Baby Jackfruit Baby Guava)* của đạo diễn trẻ Nông Nhật Quang, được chọn vào Wide Angle: Documentary Showcase. Trước đó, tác phẩm từng giành Giải đặc biệt của Ban giám khảo tại LHP tài liệu Visions du Réel ở Thụy Sĩ.

Sự hiện diện ở nhiều dòng phim và hạng mục cho thấy những hướng đi ngày càng đa dạng của các nhà làm phim Việt tại một trong những liên hoan phim có ảnh hưởng hàng đầu châu Á.

H.HẠNH

Thư viện cơ sở và nhịp sống văn hóa vùng cao

● NGUYỄN HOÀN

Sự kết hợp giữa mô hình đọc sách truyền thống, các hoạt động nghệ thuật quần chúng và ứng dụng công nghệ số tại các điểm sinh hoạt cộng đồng đang mở thêm không gian tiếp cận tri thức, nâng cao đời sống tinh thần và tạo động lực cho phát triển văn hóa ở miền núi.

Không gian trưng bày, giới thiệu sách thu hút bạn đọc

Thư viện sách trong chiến lược phát triển đời sống văn hóa

Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam đặt ra những định hướng quan trọng đối với hệ thống thư viện, trong đó yêu cầu hoàn thiện thiết chế văn hóa, bảo đảm 100% chính quyền địa phương hai cấp và lực lượng vũ trang có thiết chế đáp ứng nhu cầu sáng tạo, thụ hưởng văn hóa.

Mục tiêu nâng cao chất lượng hoạt động thư viện, phát triển văn hóa đọc và thúc đẩy chuyển đổi số tiếp tục được khẳng định trong Nghị quyết số 30/NQ-CP năm 2026 của Chính phủ. Việc tổ chức thực hiện Luật Thư viện được gắn với Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa, tạo cơ sở pháp lý và nguồn lực để củng cố mạng lưới thư viện công cộng.

Từ những định hướng này, ngành văn hóa chú trọng củng cố hệ thống thư viện cơ sở, kiện toàn tổ chức, nâng cao chất lượng hoạt động, đa dạng hóa dịch vụ và phát triển thư viện lưu động, đưa tài nguyên thông tin đến gần hơn với người dân.

Song hành với mô hình truyền thống, các không gian đọc mở, tủ sách cộng đồng số và thư viện thân thiện được khuyến khích phát triển, tạo môi trường đọc thuận tiện và mở rộng cơ hội tiếp cận tri thức. Chuyển đổi số được xác định là một khâu quan trọng, tập trung vào số hóa tài liệu, xây dựng thư viện số và chuẩn hóa dữ liệu theo tiêu chí "đúng, đủ, sạch, sống", qua đó nâng cao hiệu quả khai thác và tạo thêm tiện ích tra cứu trực tuyến cho bạn đọc.

Cùng với số hóa, việc nâng cao năng lực ứng dụng trí tuệ nhân tạo được định hướng nhằm làm giàu nguồn tài nguyên thông tin, hỗ trợ cán bộ thư viện, cải thiện quy trình vận hành và nâng chất lượng dịch vụ. Việc kết nối, chia sẻ tài nguyên giữa các thư viện cũng cần được triển khai đồng bộ để tránh phân tán nguồn lực, đồng thời mở rộng nguồn học liệu phục vụ nghiên cứu, đào tạo và nhu cầu học tập của cộng đồng.

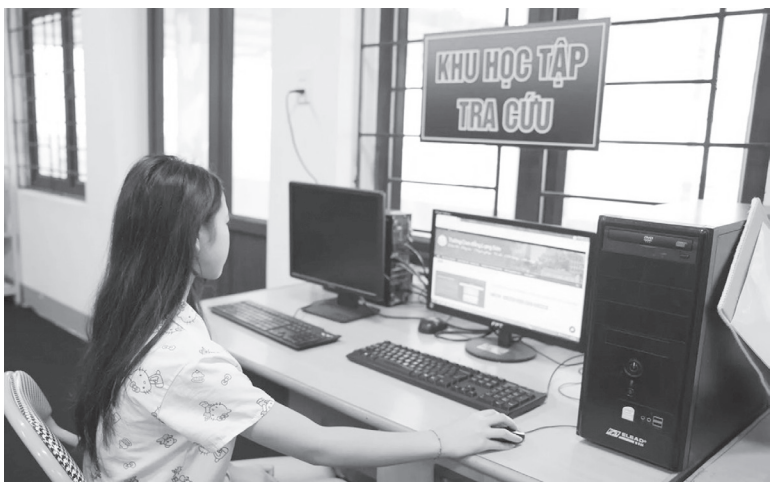
Tuy nhiên, công nghệ chỉ phát huy hiệu quả khi đi cùng đội ngũ đủ năng lực. Vì vậy, bồi dưỡng chuyên môn, kỹ năng số cho cán bộ thư viện là yêu cầu cần thiết trong quá trình đổi mới hoạt động. Cùng với đầu tư từ Nhà nước, công tác xã hội hóa cũng được đẩy mạnh nhằm huy động sự tham gia của các tổ chức, cá nhân vào phát triển thư viện và văn hóa đọc.

Khi hạ tầng, nguồn sách, dữ liệu, công nghệ và con người được đầu tư đồng bộ, thư viện có điều kiện mở rộng khả năng phục vụ, trở thành không gian tiếp cận tri thức ngày càng gần gũi với cộng đồng.

Động lực phát triển văn hóa miền núi

Những khung chính sách đang tạo hành lang để địa phương cụ thể hóa thành mô hình phù hợp với từng địa bàn.

Sau hơn 4 tháng triển khai tại Thái Nguyên, các điểm thư viện và trung tâm sinh hoạt cộng đồng được vận hành theo hướng vừa phục vụ nhu cầu đọc sách, vừa tổ chức các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, qua đó khai thác hiệu quả cơ sở vật chất, biến không gian đọc thành nơi giao lưu và kết nối cộng đồng.

Bạn đọc tra cứu tài liệu

Tại xã Chợ Đồn, em Trương Thị Ánh Tuyết, học sinh Trường Tiểu học Bằng Lũng, vẫn duy trì thói quen đến Điểm thư viện và Trung tâm sinh hoạt cộng đồng xã mỗi tuần trong dịp hè. Những cuốn sách khám phá khoa học, truyện cổ tích, truyện thiếu nhi giúp em dần hình thành thói quen đọc chủ động.

Không gian thư viện xã Chợ Đồn được phân chia rõ khu đọc tại chỗ và mượn sách về nhà, tạo thuận lợi cho học sinh. Việc thanh thiếu nhi chủ động tìm đến thư viện là tín hiệu tích cực trong quá trình hình thành thói quen học tập lâu dài.

Hiện Điểm thư viện và Trung tâm sinh hoạt cộng đồng xã Chợ Đồn có hơn 2.000 đầu sách thuộc các lĩnh vực văn học, lịch sử, pháp luật và kỹ thuật sản xuất. Nguồn tài liệu được đầu tư từ ngân sách nhà nước cùng sự đóng góp của các cơ quan, tổ chức. Dù có không gian đọc khang trang, số người đến thư viện thường xuyên vẫn còn khiêm tốn, chủ yếu đông vào dịp học sinh nghỉ hè. Đây cũng là bài toán đặt ra khi thư viện phải cạnh tranh với nhiều loại hình giải trí trên mạng xã hội.

Ông Lý Văn Chấn, Phó Chủ tịch UBND xã Chợ Đồn cho biết, địa phương xác định xây dựng văn hóa đọc là quá trình lâu dài. Xã sẽ tiếp tục bổ sung đầu sách mới, đẩy mạnh tuyên truyền, phối hợp với trường học và các đoàn thể tổ chức ngày hội đọc sách để thu hút thanh thiếu nhi.

Khác với Chợ Đồn, phường Đức Xuân khai thác thư viện theo hướng đa chức năng, kết hợp phục vụ bạn đọc với các hoạt động cộng đồng. Buổi tối, nơi đây trở thành địa điểm sinh hoạt, tập luyện hát múa của các câu lạc bộ văn nghệ quần chúng. Cách làm này giúp khai thác hiệu quả cơ sở vật chất, đồng thời tạo cho thư viện nhịp sống gần gũi hơn. Khi không gian đọc gắn với sinh hoạt văn hóa, nghệ thuật, thư viện không chỉ là nơi mượn sách mà còn trở thành điểm gặp gỡ, đáp ứng nhu cầu tinh thần và tăng gắn kết cộng đồng.

Bên cạnh phương thức truyền thống, các điểm thư viện cơ sở từng bước ứng dụng công nghệ thông tin bằng việc bổ sung sách điện tử và mã QR tra cứu tài liệu. Cách làm này giúp bạn đọc trẻ tiếp cận tri thức nhanh hơn, phù hợp với thói quen sử dụng thiết bị thông minh.

Dù việc duy trì thói quen đọc thường xuyên vẫn còn nhiều thách thức, những chuyển biến bước đầu tại Thái Nguyên cho thấy mô hình thư viện cộng đồng có vị trí quan trọng nếu được tổ chức linh hoạt và gắn với nhu cầu thực tế.

Chính quyền xã, phường giữ vai trò nòng cốt trong xây dựng kế hoạch, bố trí kinh phí và hoàn thiện hạ tầng. Sự chủ động của địa phương giúp các không gian sinh hoạt cộng đồng vận hành ổn định, tránh đầu tư nhưng khai thác chưa hiệu quả.

Để thư viện cơ sở phát huy vai trò, đầu tư hạ tầng cần đi cùng bổ sung nguồn sách, ứng dụng công nghệ và đa dạng hóa trải nghiệm. Khi sách, không gian cộng đồng và công nghệ kết nối, thư viện lan tỏa tri thức, nâng cao dân trí và đóng góp vào đời sống văn hóa miền núi. ■

Đưa Ngày Văn hóa Việt Nam đến gần cộng đồng

Hưởng ứng "Ngày Văn hóa Việt Nam" năm 2026, UBND tỉnh Đồng Tháp vừa ban hành kế hoạch tổ chức các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể thao và du lịch nhằm tôn vinh giá trị truyền thống, quảng bá hình ảnh đất và người Đồng Tháp. Các hoạt động diễn ra trong tháng 10 và 11.2026, cao điểm vào tháng 11, gắn với Ngày Di sản văn hóa Việt Nam (23.11) và "Ngày Văn hóa Việt Nam" (24.11).

Theo kế hoạch, tỉnh sẽ đẩy mạnh tuyên truyền trên báo chí, hệ thống thông tin cơ sở và các nền tảng số; tổ chức lễ phát động hưởng ứng "Ngày Văn hóa Việt Nam" tại Quảng trường Hùng Vương, phường Đạo Thạnh. Chương trình nghệ thuật đặc biệt dự kiến diễn ra tối 23.11 tại đây.

Chuỗi hoạt động còn có trưng bày ảnh chuyên đề "Di sản văn hóa Đồng Tháp", trưng bày "Sưu tập Bình hoa"; trình diễn, trải nghiệm các nghề truyền thống như dệt chiếu, dệt choàng, làm nem, nướng bánh tráng, bánh phồng; giới thiệu sách, tài liệu và tổ chức Cuộc thi Giới thiệu sách bằng video clip với chủ đề "Gia đình đọc sách - Gắn kết yêu thương".

Đáng chú ý, Giải Marathon Đất Sen hồng - Đồng Tháp năm 2026, diễn ra từ ngày 9-11.10 tại phường Cao Lãnh, sẽ kết hợp quảng bá di sản, danh lam thắng cảnh, sản phẩm đặc trưng, văn hóa ẩm thực và hình ảnh con người địa phương.

Trong tháng 11, tỉnh cũng tổ chức giao lưu văn hóa ẩm thực và Hội thảo "Phát triển văn hóa, du lịch bền vững"; khuyến khích các địa phương triển khai hoạt động văn nghệ, thể thao, trò chơi dân gian, sinh hoạt câu lạc bộ, giới thiệu sản phẩm OCOP, làng nghề và ẩm thực truyền thống.

Các hoạt động được tổ chức theo hướng thiết thực, lấy cơ sở, khu dân cư làm hạt nhân và người dân làm chủ thể, góp phần phát huy bản sắc văn hóa, nâng cao đời sống tinh thần và quảng bá hình ảnh địa phương đến du khách.

B. TRƯỜNG

LUẬT PHÁT TRIỂN CÔNG NGHIỆP VĂN HÓA - MỞ KHÓA NGUỒN LỰC, KIẾN TẠO ĐỘNG LỰC MỚI

LTS: Việc xây dựng Luật Phát triển công nghiệp văn hóa đang đặt ra nhiều câu hỏi từ thực tiễn: Chính sách cần thay đổi ra sao, những điểm nghẽn nào cần tháo gỡ và đâu là điều kiện để các ngành công nghiệp văn hóa có thể đi đường dài?

Từ số báo này, *Văn Hóa* khởi đăng loạt bài "Luật Phát triển công nghiệp văn hóa - Mở khóa nguồn lực, kiến tạo động lực mới", tiếp cận vấn đề từ thể chế, đầu tư, tài sản trí tuệ đến thị trường và các chủ thể sáng tạo; mong góp thêm tiếng nói từ thực tiễn vào quá trình xây dựng một đạo luật đang nhận được nhiều kỳ vọng.

Kỳ 1:

Công nghiệp văn hóa không thể lớn lên trong những khoảng trống thể chế

● **DUY PHONG**

Công nghiệp văn hóa Việt Nam đang đứng trước một nghịch lý: Nguồn tài nguyên văn hóa dồi dào, sức sáng tạo xã hội mạnh mẽ, thị trường rộng và công nghệ mở ra những cơ hội chưa từng có, nhưng khả năng chuyển hóa các lợi thế ấy thành sản phẩm, tài sản, doanh nghiệp và sức cạnh tranh quốc gia vẫn chưa tương xứng. Trong bối cảnh đó, việc xây dựng Luật Phát triển công nghiệp văn hóa không đơn thuần là bổ sung thêm một đạo luật trong lĩnh vực văn hóa, mà là yêu cầu kiến tạo một hành lang thể chế đủ mạnh để văn hóa thực sự trở thành nguồn lực phát triển.

Tiềm năng lớn nhưng giá trị tạo ra chưa tương xứng

Không nhiều quốc gia có trong tay một nguồn "nguyên liệu" văn hóa phong phú như Việt Nam. Hàng nghìn năm lịch sử để lại một kho tàng di sản vật thể và phi vật thể đa dạng; ẩm thực, làng nghề, âm nhạc, mỹ thuật, kiến trúc, trang phục, lễ hội, văn học dân gian, cảnh quan, tập quán và bản sắc của các cộng đồng dân tộc tạo nên một nguồn tài nguyên gần như vô tận cho sáng tạo. Cùng với đó là thị trường hơn một trăm triệu dân, một thế hệ trẻ nhanh nhạy với công nghệ, đội ngũ nghệ sĩ, nhà thiết kế, kỹ sư công nghệ, nhà làm phim, nhà sản xuất nội dung đang từng bước tiếp cận thị trường toàn cầu.

Những năm gần đây, có thể nhìn thấy sức bật ấy qua điện ảnh, âm nhạc, trò chơi điện tử, các chương trình biểu diễn quy mô lớn, thiết kế, thời trang, thủ công mỹ nghệ, du lịch gắn với di sản và sự phát triển bùng nổ của nội dung số. Một bộ phim có thể kéo khán giả tới địa điểm quay. Một ca khúc có thể đưa hình ảnh đất nước đến hàng chục triệu người. Một sản phẩm thủ công khi được thiết kế lại có thể tăng giá trị nhiều lần. Một nhân vật trong game hay hoạt hình có thể phát triển thành cả hệ sinh thái hàng hóa, dịch vụ. Văn hóa, khi đi qua sáng tạo, công nghệ, thị trường và tài sản trí tuệ, bên cạnh việc tạo ra giá trị tinh thần còn có thể tạo việc làm, doanh thu, thuế, xuất khẩu và sức mạnh mềm.

Nhưng nếu nhìn sâu vào chuỗi giá trị, khoảng cách giữa tiềm năng và năng lực thương mại hóa vẫn còn khá lớn. Nhiều giá trị văn hóa mới dừng ở mức khai thác trực tiếp, chưa được phát triển thành những tài sản trí tuệ có vòng đời dài. Không ít sản phẩm gây tiếng vang nhưng khó kéo dài thành thương hiệu, nhiều nhà sáng tạo thành công theo từng dự án nhưng chưa hình thành doanh nghiệp đủ mạnh. Một số địa phương sở hữu tài nguyên văn hóa đặc sắc nhưng vẫn chủ yếu "bán vé tham quan" thay vì tạo ra một hệ sinh thái trải nghiệm, biểu diễn, thiết kế, quà tặng, nội dung số và dịch vụ đi kèm.

Điểm đáng chú ý trong dự thảo Luật là công nghiệp văn hóa được nhìn nhận như một hệ thống các hoạt động kinh tế nhằm phát huy tài nguyên văn hóa, kết hợp khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và tài sản trí tuệ để tạo ra đồng thời giá trị kinh tế và xã hội, đóng góp cho phát triển con người, bảo tồn bản sắc và nâng cao sức mạnh mềm quốc gia. Chuỗi giá trị cũng được xác định từ sáng tạo, phát triển, sản xuất đến phân phối, thương mại hóa, trình diễn, tiêu dùng và tái đầu tư.

Festival Huế cho thấy khả năng kết nối di sản, nghệ thuật biểu diễn và du lịch trong chuỗi giá trị công nghiệp văn hóa **Ảnh: Cổng Thông tin điện tử Bộ VHTTDL**

Đó là một thay đổi rất đáng chú ý về cách nhìn. Bởi muốn phát triển công nghiệp văn hóa thì trước hết phải nhìn văn hóa trong toàn bộ một chuỗi kinh tế, thay vì dừng ở khâu sáng tạo ra tác phẩm.

Khi một chuỗi giá trị phải đi qua quá nhiều "mảnh luật"

Vấn đề là một sản phẩm công nghiệp văn hóa hiện đại thường không nằm gọn trong phạm vi một lĩnh vực. Một bộ phim liên quan đến nghệ thuật, đầu tư, thuế, đất đai, sở hữu trí tuệ, tài chính, công nghệ, quảng cáo, phân phối và hợp tác quốc tế. Một trò chơi điện tử có yếu tố văn hóa lại đồng thời là sản phẩm công nghệ, tài sản trí tuệ, hàng hóa số và sản phẩm xuất khẩu. Một khu sáng tạo có thể liên quan tới quy hoạch, xây dựng, tài sản công, đất đai, đầu tư, phòng cháy, chữa cháy, biểu diễn, thương mại và du lịch.

Trong khi thực tiễn vận hành theo chuỗi, hệ thống chính sách lại thường được thiết kế theo từng ngành quản lý. Điều này không có nghĩa các luật chuyên ngành là không cần thiết, mà cho thấy còn thiếu một "trục kết nối" đủ mạnh để những quy định về đầu tư, tài chính, đất đai, sở hữu trí tuệ, công nghệ, nhân lực và thị trường cùng hướng tới mục tiêu phát triển công nghiệp văn hóa.

Khoảng trống ấy biểu hiện rất cụ thể. Người sáng tạo sở hữu bản quyền nhưng khó biến bản quyền thành tài sản bảo đảm để vay vốn. Một công trình công cộng có tiềm năng chuyển đổi thành không gian sáng tạo nhưng vướng cơ chế khai thác tài sản. Doanh nghiệp muốn đầu tư vào một dự án có rủi ro sáng tạo cao nhưng thiếu công cụ chia sẻ rủi ro. Mô hình kinh doanh mới ra đời nhanh hơn quy định pháp luật. Sản phẩm làm ra có thể tốt nhưng lại thiếu mạng lưới phân phối, xúc tiến và cơ chế hỗ trợ đi ra thị trường quốc tế.

Chính vì vậy, một trong những điểm đáng chú ý của dự thảo Luật là cơ chế thử nghiệm có kiểm soát đối với mô hình kinh doanh, sản phẩm và giải pháp công nghệ mới khi pháp luật chưa điều chỉnh hoặc chưa theo kịp thực tiễn. Thay vì chờ một mô hình mới trở nên phổ biến rồi mới xây dựng quy định, sandbox cho phép thử nghiệm trong phạm vi, thời gian và điều kiện được kiểm soát, đi cùng yêu cầu quản lý rủi ro và bảo vệ quyền lợi của các bên.

Nếu được thiết kế tốt, đây vừa là một cơ chế mới, vừa là sự thay đổi quan trọng trong triết lý quản lý: Pháp luật không đứng ngoài quan sát đổi mới sáng tạo mà đi cùng quá trình thử nghiệm để vừa kiểm soát rủi ro, vừa mở đường cho cái mới.

Luật phải là "đường băng", không phải thêm một tầng thủ tục

Sự cần thiết của Luật Phát triển công nghiệp văn hóa vì thế không nằm ở số lượng điều khoản mà ở khả năng giải quyết được những vấn đề mà hệ thống hiện hành chưa xử lý trọn vẹn. Một đạo luật đúng nghĩa kiến tạo phải trả lời được những câu hỏi rất thực tế: Người sáng tạo lấy vốn ở đâu; tài sản trí tuệ được định giá thế nào; doanh nghiệp nào được khuyến khích đầu tư; khu vực tư nhân tham gia tới đâu; tài sản công được khai thác thế nào; những mô hình sáng tạo mới được thử nghiệm ra sao; sản phẩm Việt đi ra thế giới bằng con đường nào.

Dự thảo cho thấy một hướng tiếp cận khá toàn diện khi đồng thời đề cập hạ tầng, nhân lực, tài sản trí tuệ, thị trường, tài chính, tổ hợp sáng tạo văn hóa, cụm, khu công nghiệp sáng tạo văn hóa, sàn giao dịch công nghiệp văn hóa, thương hiệu quốc gia và chính sách xuất khẩu. Đáng chú ý, Nhà nước được xác định giữ vai trò kiến tạo, dẫn dắt, trong khi khu vực tư nhân, cộng đồng và hợp tác công - tư được khuyến khích cùng tham gia đầu tư, quản lý và khai thác hạ tầng.

Tư duy ấy cần được giữ xuyên suốt khi hoàn thiện Luật. Bởi nếu sau cùng các cơ chế ưu đãi vẫn phải đi qua quá nhiều tầng xin - cho, sandbox lại thêm một quy trình cấp phép, tài sản trí tuệ vẫn chỉ được "ghi nhận" mà ngân hàng không thể cho vay, các khu sáng tạo có tên gọi mới nhưng vận hành theo cách cũ thì một đạo luật đầy tham vọng cũng khó tạo nên thay đổi thực chất.

Công nghiệp văn hóa khác nhiều ngành kinh tế truyền thống ở chỗ tài sản lớn nhất nhiều khi không phải đất đai hay nhà xưởng mà là ý tưởng, trí tuệ, tài năng và khả năng tạo ra những giá trị chưa từng tồn tại. Vì vậy, thể chế cũng phải có năng lực chấp nhận một mức độ rủi ro hợp lý của sáng tạo. Nhà nước không thể sáng tạo thay nghệ sĩ và càng không thể làm thị trường thay doanh nghiệp, nhưng Nhà nước có thể kiến tạo một môi trường mà ở đó sáng tạo có cơ hội thành sản phẩm, sản phẩm có cơ hội thành tài sản và tài sản có cơ hội bước vào thị trường.

Nếu làm được điều đó, Luật Phát triển công nghiệp văn hóa sẽ không phải là thêm một lớp quản lý đối với văn hóa. Nó sẽ là "đường băng" để nguồn lực văn hóa Việt Nam cất cánh. ■

(Còn tiếp)

Những người lính gieo mùa ấm no

● **Bài, ảnh: NGUYỄN LINH**

Trở về quê nhà sau chiến tranh, nhiều cựu chiến binh Thanh Hóa bắt đầu lại từ ruộng vườn, ao cá, đàn ong, chuồng trại... Từ những nguồn sinh kế ấy, họ từng bước gây dựng cuộc sống gia đình, san sẻ từng đồng vốn, kinh nghiệm, tạo việc làm, giúp đồng đội cùng vươn lên và làm giàu trên đồng đất quê hương.

CCB Nguyễn Hữu Thạo kiểm tra đàn ong, một trong những nguồn thu của mô hình sản xuất trên diện tích hơn 7.000m²

Những đôi tay cần mẫn gieo trái ngọt

Dáng người gầy nhưng nhanh nhẹn, CCB Nguyễn Hữu Thạo (phố Đại Khối, phường Hàm Rồng) ở tuổi xế chiều vẫn ngày ngày tất bật với công việc đồng áng. Hai vợ chồng ông cùng chăm sóc hơn 7.000m² đất, nơi những gốc bưởi bonsai, luống hoa, ao cá và đàn ong hợp thành một mô hình kinh tế tổng hợp, mang lại nguồn thu ổn định cho gia đình.

Xóm giềng ít ai biết, trước khi trở thành người làm kinh tế giỏi, ông Thạo đã có những năm tháng quân ngũ và làm nhiệm vụ trên đất bạn Lào. "Sau khi hoàn thành nghĩa vụ quốc tế và huấn luyện sẵn sàng chiến đấu ở Nghệ An, tôi trở về lập nghiệp tại địa phương. Chỉ với hai bàn tay trắng, tôi chọn đồng đất làm điểm tựa, tự nhủ muốn gia đình thoát nghèo thì phải tìm được hướng đi phù hợp với điều kiện sẵn có. Bám vào cái gốc rễ nông nghiệp cha ông để lại, tôi quyết định làm giàu từ chính đồng đất quê mình", ông Thạo chia sẻ.

Năm 2017, khi địa phương thực hiện dồn điền đổi thửa, chuyển đổi diện tích trồng lúa kém hiệu quả, ông Thạo nhận thầu hơn 7.000m² đất. Chọn cách làm tổng hợp, ông trồng hoa để "lấy ngắn nuôi dài", đào ao nuôi cá, trồng cây ăn quả, nuôi ong lấy mật; đồng thời tạo dáng bưởi bonsai phục vụ thị trường Tết thay vì chỉ bán quả.

Nhờ kiên trì, mô hình đem lại khoản lãi ròng 300-400 triệu đồng mỗi năm. "Bây giờ có kinh tế rồi nhưng mình vẫn làm. Còn sức thì còn lao động, vừa tăng thu nhập, vừa thấy mình có ích", ông Thạo chia sẻ. Trên cương vị Chi hội phó Chi hội CCB phố Đại Khối, ông cũng thường xuyên chia sẻ kỹ thuật, kinh nghiệm với hội viên.

Nếu ông Thạo chọn nông nghiệp để gây dựng cuộc sống, thì CCB Lê Hữu Giám lại trải qua nhiều lần khởi nghiệp để tạo nguồn sinh kế cho gia đình. Sinh năm 1960, người CCB dân tộc Thổ ở thôn Cát Lợi, xã Thượng Ninh từng tham gia chiến đấu tại Bắc Lào. Tháng 3.1979, ông nhập ngũ tại Sư đoàn 442, Quân khu 4, sau là Sư đoàn 348; làm thủ kho Đại đội 25 Vận tải, Trung đoàn 825, phục vụ chiến đấu tại mặt trận 379.

Tháng 6.1983, ông xuất ngũ. Trở về quê giữa lúc cuộc sống vùng núi còn vô cùng thiếu thốn, ông khai hoang, phát đồi trồng lúa, sắn, chè, rồi đạp xe chở chè, cam quýt xuống miền xuôi bán. Nhận thấy người dân có nhu cầu xay xát lúa gạo, ông vay 500.000 đồng mua một cặp máy xay xát. Có thêm thu nhập, ông tiếp tục chăn nuôi, mua máy tuốt lúa phục vụ bà con.

Khi địa phương khai thác đá, ông học chứng chỉ sử dụng vật liệu nổ, mua xe công nông, tham gia khai thác, vận chuyển và được tín nhiệm làm Chủ nhiệm Hợp tác xã khai thác đá Phụ Vân. Nhưng khi hoạt động khai thác đá bị đình chỉ, xe công nông không còn được phép lưu thông, ông lại quay về với đất, xây dựng trang trại tổng hợp.

Từ đất đồi, đất vườn, ông phát triển chăn nuôi trâu, bò, dê, thỏ; nuôi cá, ong; trồng keo tràm, cao su, bưởi. Đến nay, trang trại của ông có 5 con trâu, 5 con bò, 20 con dê, hơn 400 con thỏ, 2 ao cá, 17 thùng ong mật; khoảng 3ha keo tràm, 1ha cao su và 60 gốc bưởi. Mỗi năm, mô hình đem lại thu nhập hàng trăm triệu đồng. Những lúc cao điểm, gia đình thuê thêm lao động địa phương với mức 300.000-400.000 đồng/người/ngày. "Tôi từng là người lính, đã trải qua gian khổ thì trong cuộc sống cũng không thể dễ dàng đầu hàng khó khăn", ông Giám nói.

Hai người lính, hai hành trình nhưng cùng một điểm: Không chấp nhận bó tay trước hoàn cảnh, luôn tìm cách vươn lên để gia đình có cuộc sống tốt hơn.

Góp vốn nhỏ, tạo sức mạnh lớn

Phía sau những mô hình như của ông Thạo, ông Giám là sự đồng hành của các cấp Hội CCB Thanh Hóa, từ hỗ trợ vốn, chuyển giao kỹ thuật đến kết nối thị trường. Ông Trần Xuân Hải, Phó Chủ tịch Ủy ban MTTQ, Chủ tịch Hội CCB phường Hàm Rồng cho biết, Hội xác định vốn là điều kiện quan trọng để hội viên phát triển sản xuất, ổn định đời sống gia đình. Hội phối hợp với Ngân hàng Chính sách xã hội nhận ủy thác tín dụng ưu đãi, đồng thời vận động hội viên xây dựng quỹ nội bộ.

Đến nay, Hội CCB phường quản lý 216 hộ vay vốn, tổng dư nợ hơn 14,4 tỉ đồng; quỹ nội bộ đạt hơn 3,3 tỉ đồng. Nhờ đó, phường Hàm Rồng hiện không còn hội viên CCB nghèo, số hộ khá và giàu chiếm hơn 75%.

Ở quy mô toàn tỉnh, giai đoạn 2021-2026, các cấp Hội CCB Thanh Hóa đã nhận ủy thác 3.700 tỉ đồng cho hội viên vay phát triển sản xuất. Nguồn vốn trở thành "đòn bẩy" giúp nhiều CCB đầu tư chăn nuôi, trồng trọt, mở rộng sản xuất, kinh doanh. Từ đóng góp tự nguyện của hội viên, quỹ các cấp hội hiện đạt gần 195 tỉ đồng, tạo thêm nguồn vay lãi suất thấp.

Nhưng vốn chỉ là bước khởi đầu. Trong 3 năm qua, các cấp hội đã tập huấn 7.000 lượt hội viên về chăn nuôi, thú y, trồng trọt, thương mại, dịch vụ... Toàn tỉnh cũng thành lập 259 "Câu lạc bộ CCB giúp nhau phát triển kinh tế", với gần 4.000 hội viên tham gia, hỗ trợ vốn, kinh nghiệm, thị trường và xây dựng chuỗi liên kết.

Theo Hội CCB tỉnh Thanh Hóa, toàn tỉnh có 709 doanh nghiệp nhỏ và vừa, 269 hợp tác xã, 335 tổ hợp tác, 4.274 gia trại và 6.650 hộ kinh doanh dịch vụ do CCB làm chủ. Trong 5 năm, các cấp hội đã giảm được 5.816 hộ nghèo; số hộ khá và giàu tăng lên 121.130 hộ, chiếm 60%.

Đằng sau những con số ấy là hàng nghìn CCB đang làm giàu trên quê hương mình. Họ từng cầm súng bảo vệ Tổ quốc, nay tiếp tục phát huy tinh thần "Người lính Cụ Hồ" bằng cách chăm lo sinh kế, nuôi dạy con cháu nên người, giúp đỡ đồng đội giảm nghèo và góp sức để xóm làng khởi sắc.

Giai đoạn 2026-2031, Hội CCB tỉnh đặt mục tiêu mỗi năm có hơn 1.000 hộ hội viên vươn lên khá, giàu; đến năm 2031, tỷ lệ hộ khá, giàu đạt từ 70% trở lên. Hội phấn đấu xây dựng quỹ hội trên 226 tỉ đồng, huy động nguồn vốn cho vay từ 4.800 tỉ đồng trở lên và mỗi xã, phường thành lập ít nhất 2 "Câu lạc bộ CCB giúp nhau phát triển kinh tế".

Chiến tranh đã lùi xa. Những người lính năm xưa không còn đi trên những cung đường trận mạc, nhưng trong từng mái nhà, trên những mảnh vườn, ao cá, chuồng trại, họ vẫn bền bỉ vun đắp cho cuộc sống tốt đẹp hơn. "Trái ngọt" hôm nay hiện hữu trong mùa màng, đàn vật nuôi, nguồn thu ổn định; trong bữa cơm đầm ấm, gia đình có thêm điểm tựa, đồng đội thêm sinh kế và quê hương ngày một khởi sắc. ■

Mô hình "Mẹ và con gái" gắn kết gia đình

Hội Liên hiệp Phụ nữ phường Phố Hiến (Hưng Yên) vừa triển khai mô hình "Mẹ và con gái" với 50 cặp mẹ - con gái trong độ tuổi vị thành niên tham gia. Mô hình nhằm trang bị kiến thức, kỹ năng về chăm sóc sức khỏe sinh sản, dân số và phát triển; phòng, chống xâm hại, bạo lực gia đình, bạo lực học đường và các tệ nạn xã hội.

Theo Hội LHPN phường Phố Hiến, mô hình hướng tới việc tăng cường sự gần gũi, thấu hiểu giữa mẹ và con gái, giúp các bà mẹ đồng hành cùng con trong giai đoạn nhiều thay đổi về tâm sinh lý; đồng thời tạo môi trường để các em tự tin chia sẻ, hình thành kỹ năng sống tích cực và biết cách tự bảo vệ mình.

Các thành viên sinh hoạt định kỳ mỗi quý một lần, chủ yếu vào cuối tuần, với nhiều hình thức như tọa đàm, hái hoa dân chủ, hội thi sân khấu hóa, chia sẻ kinh nghiệm, giao lưu văn nghệ, thể thao. Nội dung tập trung vào chăm sóc sức khỏe sinh sản, dinh dưỡng; giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng tự bảo vệ, an toàn trên môi trường mạng và ứng xử văn minh.

Các cặp mẹ - con gái tham gia mô hình

Bên cạnh sinh hoạt định kỳ, mô hình còn duy trì "Góc tư vấn tâm lý tuổi hồng" qua nhóm Zalo/Facebook bảo mật; xây dựng "Quỹ tương trợ Mẹ và con" từ phong trào nuôi heo đất, thu gom phế liệu để trao học bổng cho trẻ em khó khăn; tổ chức các lớp nữ công gia chánh và hoạt động thiện nguyện.

N.MINH

Tăng tốc cho ASIAD 20

BẢO ANH

Hướng tới ASIAD 20 tại Nhật Bản, các đội tuyển thể thao Việt Nam đang bước vào giai đoạn nước rút với những chuyến tập huấn nước ngoài nhằm nâng cao chuyên môn, hoàn thiện lực lượng và tích lũy kinh nghiệm thi đấu. Đây được xem là bước chuẩn bị quan trọng trước khi bước vào sân chơi lớn của thể thao châu lục.

Những chuyến tập huấn bổ ích

Đội tuyển cầu mây nữ sang Thái Lan vào ngày 1.9 và tập huấn trong 2 tuần với 9 tuyển thủ gồm: Nguyễn Thị My, Ngọc Yến, Nguyễn Thị Yến, Ngọc Huyền, Thu Thảo, Ngọc Tuyết, Khánh Ly, Thu Trang và Hồng Liên. Theo Ban huấn luyện, đây là đợt tập huấn quan trọng nhằm hoàn thiện đội hình và các phương án chuyên môn cho ASIAD 20. Trước đó, đội cũng tập huấn tại Thái Lan với 12 tuyển thủ, sau đó tham dự Giải vô địch thế giới - King's Cup 2026 giành 1 HCV và 2 HCB. Với những kết quả tích cực, đội tuyển cầu mây nữ Việt Nam đặt mục tiêu phấn đấu giành HCV tại ASIAD 20. Đợt tập huấn tại Thái Lan được kỳ vọng giúp các tuyển thủ hoàn thiện sự phối hợp, chiến thuật và tâm lý thi đấu.

Chuyến tập huấn Thái Lan được kỳ vọng sẽ giúp đội tuyển cầu mây có sự chuẩn bị tốt hơn cho ASIAD 20 Ảnh: VSTAF

Đội tuyển vật cũng đang tăng tốc với chuyến tập huấn tại Trung Quốc từ ngày 30.8. Lực lượng đăng ký dự ASIAD 20 gồm: Ngọc Linh, Mỹ Linh, Mỹ Trang, Đặng Thị Linh, Như Huy, Đình Huy và Công Mạnh. Ban huấn luyện đặt kỳ vọng vào nhóm tuyển thủ nữ trong cuộc cạnh tranh huy chương. Việc tập huấn tại Trung Quốc được xem là cơ hội để các VĐV nâng cao chuyên môn, làm quen với môi trường tập luyện có tính cạnh tranh cao và hoàn thiện những khâu cuối trước Đại hội. Đáng chú ý, đội tuyển đã mời chuyên gia Elaman Dogdurbek Uulu (Kyrgyzstan) đồng hành cùng Ban huấn luyện trong nước. Chuyên gia này sẽ hỗ trợ xây dựng các phương án kỹ thuật, giúp VĐV phát huy thế mạnh và khắc phục hạn chế. Mục tiêu của đội tuyển vật tại ASIAD 20 là tranh chấp huy chương. Vì vậy, chuyến tập huấn tại Trung Quốc có ý nghĩa quan trọng trong việc nâng cao chất lượng chuẩn bị trước giải đấu.

Trong khi đó, đội tuyển bắn súng vừa hoàn thành đợt tập huấn ba tuần tại Hàn Quốc. Ban huấn luyện đánh giá đợt tập huấn mang lại nhiều tín hiệu tích cực. Bên cạnh kỹ thuật, các xạ thủ chủ lực được chú trọng rèn luyện tinh thần thi đấu, yếu tố đặc biệt quan trọng với môn bắn súng khi chỉ một sai số nhỏ cũng có thể ảnh hưởng đến thành tích. Tại ASIAD 20, bắn súng góp mặt 15 xạ thủ ở các nội dung súng trường và súng ngắn, với mục tiêu giành HCV. Từ đầu năm 2026, các xạ thủ liên tục thi đấu tại giải châu Á, các chặng Cup thế giới ở Đức, Trung Quốc và giải Đông Nam Á. Chuỗi thi đấu quốc tế giúp đội tuyển tích lũy kinh nghiệm, duy trì phong độ và chuẩn bị tâm lý cho ASIAD 20.

Sự chuẩn bị của những môn "mũi nhọn"

Điền kinh tiếp tục là một trong những môn mũi nhọn của thể thao Việt Nam tại ASIAD 20, với lực lượng đông nhất gồm 25 VĐV. Những gương mặt giàu kinh nghiệm như Nguyễn Thị Oanh, Quách Thị Lan, Tạ Ngọc Tưởng, Nguyễn Thị Ngọc… đang được huấn luyện chuyên biệt, kết hợp các đợt tập huấn quốc tế nhằm nâng cao chuyên môn.

Thách thức với điền kinh Việt Nam vẫn rất lớn khi khoảng cách trình độ với các cường quốc châu Á như Trung Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ, Qatar hay Bahrain còn đáng kể. Tuy nhiên, đội tiếp sức 4x400m nữ đang mang đến niềm tin. Bộ tứ Quách Thị Lan, Nguyễn Thị Hằng, Hoàng Thị Minh Hạnh và Nguyễn Thị Ngọc vừa giành HCV tại Giải vô địch tiếp sức châu Á 2026 ở Trung Quốc hồi tháng 6. Thành tích này tạo thêm cơ sở để điền kinh Việt Nam hướng tới mục tiêu tranh chấp huy chương tại ASIAD 20.

Sau đợt tập huấn tại Trung Quốc, 18 tuyển thủ đã trở về nước ngày 30.8 và tiếp tục tập luyện tại Trung tâm Đào tạo VĐV cấp cao quốc gia (Hà Nội). Ban huấn luyện đánh giá đây là giai đoạn then chốt, được thiết kế nhằm nâng cao thể lực, kỹ thuật và chiến thuật cho từng VĐV.

Ở môn karate, chúng ta góp mặt 9 VĐV. Dù đang thống trị khu vực Đông Nam Á, nhưng các võ sĩ sẽ phải đối mặt với những đối thủ hàng đầu như Nhật Bản, Iran, Kazakhstan và Trung Quốc. Nhóm kata gồm Ngọc Nhi, Thu Uyên và Ngọc Trâm đã sang Nhật Bản tập huấn một tháng từ ngày 14.8 để hoàn thiện bài biểu diễn, nâng cao độ chính xác và sự phối hợp.

Sự vắng mặt của võ sĩ chủ lực Hoàng Thị Mỹ Tâm ở nội dung kumite do chấn thương là tổn thất đáng kể. Dù vậy, Ban huấn luyện vẫn kỳ vọng vào những gương mặt giàu thành tích như Diệu Ly, Văn Đức hay Hải Nam. Chuyên gia Hassan Shaterzadeh (Iraq) cho rằng các đối thủ rất mạnh, nhưng võ sĩ Việt Nam hoàn toàn có thể cạnh tranh nếu chuẩn bị tốt.

Trong khi đó, đội tuyển boxing nữ đã sang Thái Lan tập huấn từ đầu tháng 8. Đáng chú ý là sự trở lại của Nguyễn Thị Tâm. Nữ võ sĩ sẽ tranh tài ở hạng cân 51kg, nội dung từng giúp cô giành HCĐ tại ASIAD 18 năm 2018. Đây là lần thứ ba liên tiếp Nguyễn Thị Tâm góp mặt tại đấu trường châu lục.

Ở môn bơi, tiếp tục đặt mục tiêu giành huy chương với sự kết hợp giữa các VĐV trẻ và những gương mặt giàu kinh nghiệm như Huy Hoàng, Hưng Nguyên, Thanh Bảo và Mỹ Tiên. Trong đó, Huy Hoàng từng giành 2 HCĐ tại ASIAD 19, vẫn là niềm hy vọng lớn. Nhóm VĐV trọng điểm đã sang Trung Quốc tập huấn từ cuối tháng 7 đến giữa tháng 9 trước khi di chuyển tới Nhật Bản dự ASIAD 20. Đây được xem là bước chuẩn bị quan trọng để các tuyển thủ đạt trạng thái tốt nhất tại đại hội. ■

Hoàn thiện những mảnh ghép cuối cùng

Đội tuyển bóng đá nữ đang trong giai đoạn tập huấn tại Tô Châu (Trung Quốc), trước khi di chuyển sang Nhật Bản tham dự ASIAD 2026. Đây là khâu chuẩn bị cuối cùng để thầy trò HLV Hoàng Văn Phúc hoàn thiện chuyên môn, củng cố thể lực và sẵn sàng cho thử thách lớn tại đấu trường châu lục.

Đội tuyển nữ Việt Nam tập luyện tại Tô Châu từ ngày 2 - 11.9. Trong khoảng thời gian này, Ban huấn luyện tập trung duy trì nền tảng thể lực, hoàn thiện các phương án chiến thuật và giúp các tuyển thủ lấy lại trạng thái tốt nhất sau quãng thời gian thi đấu tại giải vô địch quốc gia.

Đáng chú ý, đội sẽ có 2 trận giao hữu chất lượng. Ngày 5.9, các học trò HLV Hoàng Văn Phúc chạm trán CLB nữ Jiangsu Nanjing. Bốn ngày sau, đội sẽ có màn kiểm tra đáng chú ý khi đối đầu đội tuyển nữ Trung Quốc. Hai trận đấu này được kỳ vọng mang lại những bài kiểm tra thực chất cho Ban huấn luyện. Không chỉ đánh giá phong độ từng cầu thủ, HLV Hoàng Văn Phúc còn có cơ hội thử nghiệm đội hình, kiểm tra khả năng vận hành chiến thuật và điều chỉnh những điểm còn hạn chế trước khi bước vào ASIAD.

Trước chuyến tập huấn tại Trung Quốc, đội cũng trải qua quá trình chuẩn bị khá kỹ tại trong nước. Ban huấn luyện chủ động lựa chọn nhiều "quân xanh" chất lượng, trong đó có cả các đội bóng nam, nhằm tăng cường cường độ thi đấu và giúp các tuyển thủ thích nghi với những tình huống có tốc độ, sức mạnh cao hơn.

Sau khi hoàn tất đợt tập huấn tại Tô Châu, đội tuyển nữ Việt Nam sẽ lên đường sang Nhật Bản dự ASIAD 2026. Môn bóng đá nữ khởi tranh từ ngày 14.9 và ngay ở lượt trận đầu tiên, thầy trò HLV Hoàng Văn Phúc sẽ đối đầu Đài Bắc Trung Hoa. Sau đó, đội lần lượt gặp chủ nhà Nhật Bản ngày 17.9 và Thái Lan ngày 21.9. Với mật độ thi đấu dày cùng những đối thủ đều có thực lực, bài toán thể lực và khả năng duy trì phong độ sẽ đóng vai trò quan trọng trong hành trình của tuyển nữ Việt Nam. "Nhật Bản là cường quốc bóng đá nữ, còn Thái Lan có trình độ ngang bằng chúng ta. Đài Bắc Trung Hoa cũng tiến bộ rất nhanh. Chúng tôi đã phân tích kỹ ba đối thủ và tập trung nhiều vào Đài Bắc Trung Hoa ở trận đầu tiên và Thái Lan ở trận cuối cùng", HLV Hoàng Văn Phúc chia sẻ.

Một vấn đề khác đang nhận được sự quan tâm là cuộc cạnh tranh cho suất dự ASIAD. Hiện đội tuyển nữ Việt Nam có 29 cầu thủ tập trung, nhưng danh sách chính thức chỉ còn 23 người. HLV Hoàng Văn Phúc cho biết phong độ hiện tại và khả năng thi đấu đa năng sẽ là những tiêu chí quan trọng để lựa chọn lực lượng.

VĨNH HY

LPBANK V.LEAGUE 2026/27:

Hứa hẹn những cuộc đua nóng bỏng

● **VÂN GIANG**

Bầu không khí sôi động trên sân Hàng Đẫy, Hà Nội trong trận Siêu Cup như một tín hiệu vui trước giờ LPBank V.League 2026/27 chính thức khởi tranh ngày 4.9. Với sự chuẩn bị mạnh mẽ của các CLB, đặc biệt là sức mạnh đã được Công an Hà Nội thể hiện bằng chiến thắng 5-0 ở Siêu Cup, cuộc đua vô địch mùa giải mới được dự báo sẽ quyết liệt ngay từ những vòng đấu đầu tiên.

Mùa bóng 2026/27 mở màn với trận Siêu Cup hấp dẫn giữa Công an Hà Nội và Công an TP.HCM **Ảnh: BTC**

Bốn cầu thủ từng dự World Cup thi đấu ở V.League

Điểm đặc biệt của LPBank V.League 2026/27 là bên cạnh các cầu thủ Việt Nam đang ngày càng chứng minh được thực lực và bản lĩnh, giải còn thu hút sự tham gia của nhiều cầu thủ nước ngoài chất lượng, trong đó nổi bật là 4 cầu thủ từng có trải nghiệm tại sân chơi World Cup.

CLB Hà Nội mới đây đã công bố tân binh Adam Taggart, người từng được triệu tập lên đội tuyển Australia và đá hai trận tại vòng bảng World Cup 2014. Trong khi đó, CLB Công an TP.HCM cũng có hai tân binh người Australia từng dự World Cup. Đầu tiên là Jason Cummings, chân sút có biệt danh "The Joker", từng khoác áo đội tuyển Australia tham dự World Cup 2022 tại Qatar. Người còn lại là Daniel Arzani, anh từng được coi là thần đồng một thời của bóng đá Australia và cũng là cầu thủ trẻ nhất từng tham dự World Cup 2018 khi 19 tuổi. Cầu thủ còn lại từng dự World Cup là trung vệ Frans Putros của CLB Công an Hà Nội. Anh vừa dự World Cup 2026 với đội tuyển Iraq và chơi trọn vẹn 3 trận đấu vòng bảng. **NGUYỆT LAM**

LPBank V.League 2026/27 chính thức khởi tranh ngày 4.9 và dự kiến kết thúc ngày 22.5.2027, với 14 CLB thi đấu vòng tròn hai lượt sân nhà - sân khách, tổng cộng 182 trận. Hai đội xếp cuối bảng sẽ xuống thi đấu tại Giải hạng Nhất Quốc gia mùa kế tiếp. Những thay đổi về nhận diện, công tác tổ chức cùng thông điệp "Sân chơi quốc tế, Lễ hội quốc gia" cũng cho thấy kỳ vọng về một mùa giải không chỉ nâng cao chất lượng chuyên môn mà còn gia tăng sức hút đối với người hâm mộ.

Sức mạnh của nhà đương kim vô địch

Nếu trận Siêu Cup được xem như màn chạy đà cho mùa giải mới thì Công an Hà Nội đã gửi đi một thông điệp mạnh mẽ tới các đối thủ. Chiến thắng 5-0 trước Công an TP.HCM không chỉ mang về thêm một danh hiệu mà còn cho thấy chiều sâu lực lượng, khả năng tấn công và sức cạnh tranh đáng kể của nhà đương kim vô địch V.League.

Alan mở tỉ số, các đồng đội tiếp tục tạo ra thế trận áp đảo trước khi Đình Bắc cùng những cầu thủ vào sân trong hiệp hai góp phần hoàn tất chiến thắng đậm. Việc vẫn duy trì được sức mạnh khi thay đổi nhân sự, cho thấy HLV Alexandre Polking đang sở hữu một đội hình có chiều sâu, đủ khả năng xoay tua trong mùa giải mà Công an Hà Nội phải căng sức trên nhiều mặt trận.

Trận Siêu Cup cho thấy Công an Hà Nội tiếp tục là một trong những ứng viên hàng đầu cho chức vô địch LPBank V.League 2026/27, với lực lượng chất lượng và đội hình có chiều sâu. Tuy nhiên, hành trình bảo vệ ngôi vương chắc chắn không dễ dàng. Ngay tại khu vực phía Bắc, cuộc cạnh tranh đã hứa hẹn quyết liệt khi Thể Công - Viettel bước vào mùa giải với tham vọng lớn. Sau vị trí á quân mùa trước, đội bóng áo lính đặt mục tiêu cạnh tranh chức vô địch V.League, vào chung kết Cup Quốc gia và phấn đấu đứng trong Top 8 khu vực tại AFC Champions League Two.

Để hiện thực hóa mục tiêu, Thể Công - Viettel tăng cường tới 11 tân binh, gồm 4 nội binh, 6 ngoại binh và một cầu thủ Việt kiều. Những cái tên như Doãn Ngọc Tân, Triệu Việt Hưng, Phạm Trung Hiếu, Lucas Alves, Ribamar, Rimario, Andree Luiz, Hernandez Rodrigues… giúp HLV Velizar Popov có thêm nhiều lựa chọn trong bối cảnh phải thi đấu với mật độ cao trên nhiều đấu trường. Đáng chú ý, Thể Công - Viettel sẽ là đội bóng đầu tiên bước vào cuộc đua V.League mùa này khi làm khách trước Trường Tươi Đồng Nai lúc 18h ngày 4.9. Với vị thế á quân cùng sự đầu tư mạnh về lực lượng, đội bóng áo lính rõ ràng không giấu tham vọng bước thêm một bậc trên bảng xếp hạng.

Một thế lực khác của bóng đá Thủ đô là Hà Nội FC, cũng không đứng ngoài cuộc đua. Với 6 chức vô địch V.League, 3 Cup Quốc gia và 5 Siêu Cup, đội bóng áo tím sở hữu nền tảng và kinh nghiệm của một trong những CLB giàu thành tích nhất bóng đá Việt Nam. Dưới sự dẫn dắt của HLV Harry Kewell, Hà Nội FC tiếp tục hướng tới việc xây dựng lối chơi có tính cạnh tranh cao, kết hợp giữa những cầu thủ giàu kinh nghiệm và lực lượng trẻ trưởng thành từ hệ thống đào tạo của CLB. Mục tiêu cạnh tranh ở nhóm đầu và hướng tới những thành tích cao nhất cho thấy Hà Nội FC vẫn là đối thủ mà bất cứ ứng viên vô địch nào cũng phải dè chừng.

Nóng ngay từ vòng đấu đầu tiên

Không chỉ cuộc cạnh tranh giữa các đội bóng Thủ đô, sự hiện diện của những CLB giàu truyền thống và các đội bóng đang lên tại nhiều vùng, miền khiến V.League 2026/27 có thêm những biến số khó lường.

Thép Xanh Nam Định vẫn sở hữu kinh nghiệm của một tập thể từng đứng trên đỉnh V.League cùng lợi thế đặc biệt từ "chảo lửa" Thiên Trường. Hải Phòng với sân Lạch Tray luôn là đối thủ khó chịu khi được chơi trước khán giả nhà. Ninh Bình cũng cho thấy khả năng cạnh tranh đáng kể, trong khi những đội bóng giàu truyền thống như Sông Lam Nghệ An, Hoàng Anh Gia Lai hay SHB Đà Nẵng tiếp tục mang đến những màu sắc riêng cho giải đấu.

Mùa giải năm nay còn có sự góp mặt của hai tân binh Trường Tươi Đồng Nai và Bắc Ninh. Trường Tươi Đồng Nai giành chức vô địch Giải hạng Nhất Quốc gia 2025/26 để thăng hạng, trong khi Bắc Ninh vượt qua trận play-off để lần đầu góp mặt tại V.League. Sự xuất hiện của những gương mặt mới có thể tạo thêm những bất ngờ cho cuộc đua vốn ngày càng khó dự đoán.

Nhìn vào lịch đấu, ngay từ vòng 1 đã có những cuộc đối đầu đáng chờ đợi giữa các đội bóng ở nhiều vùng, miền. Công an TP.HCM sau thất bại tại Siêu Cup sẽ có cơ hội chứng minh năng lực trước Hà Nội FC; Hải Phòng và Ninh Bình bước ngay vào một trận đấu được dự báo khó khăn; trong khi Thép Xanh Nam Định và Hoàng Anh Gia Lai cũng tạo nên cuộc so tài giàu sức hút tại Thiên Trường.

Và sức nóng sẽ còn tăng nhanh khi ngay vòng 2, Thể Công - Viettel tiếp Công an Hà Nội trên sân Hàng Đẫy ngày 10.9. Cuộc đối đầu giữa đương kim á quân và đương kim vô địch có thể trở thành một trong những phép thử sớm đối với tham vọng của hai ứng viên hàng đầu.

Điều đáng chờ đợi không chỉ nằm ở cuộc đua trên bảng xếp hạng. Hình ảnh đông đảo cổ động viên có mặt tại Hàng Đẫy trong trận Siêu Cup cho thấy nếu chất lượng chuyên môn được nâng lên, các CLB tạo dựng được bản sắc và những cuộc cạnh tranh đủ hấp dẫn, khán giả sẽ trở lại với các sân bóng. Đó cũng là giá trị quan trọng mà V.League cần hướng tới. Một giải đấu hấp dẫn không chỉ được đo bằng số bàn thắng hay cuộc đua tới chức vô địch, mà còn bằng sức sống trên các khán đài, sự gắn kết giữa CLB với cộng đồng và cảm xúc mà mỗi trận đấu mang lại cho người hâm mộ.

Từ Hàng Đẫy, Lạch Tray, Thiên Trường, sân Vinh đến Pleiku, Thanh Hóa, Hòa Xuân hay những địa điểm mới trên bản đồ V.League, mùa giải 2026/27 đang mở ra với nhiều kỳ vọng. Công an Hà Nội có lợi thế của nhà đương kim vô địch và vừa phô diễn sức mạnh tại Siêu Cup, nhưng phía trước họ là hàng loạt đối thủ mang theo những tham vọng riêng.

Khi trái bóng bắt đầu lăn ngày 4.9, cuộc đua kéo dài 26 vòng sẽ thực sự bắt đầu. Với những đầu tư về lực lượng, tham vọng của các CLB và tín hiệu tích cực từ khán đài ngay trước mùa giải, LPBank V.League 2026/27 có cơ sở để chờ đợi một hành trình cạnh tranh nóng bỏng, nơi cuộc đua vô địch có thể trở thành động lực nâng cao chất lượng chuyên môn và kéo người hâm mộ ngày càng gần hơn với bóng đá quốc nội. ■

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

SEA-pop đưa âm nhạc Đông Nam Á vươn ra thế giới

● HỒNG NHUNG

Trong thời gian qua, Đông Nam Á đang tạo nên dấu ấn âm nhạc có sức lan tỏa và nổi lên như một điểm sáng, khi âm nhạc tại khu vực ngày càng chiếm ưu thế trên các nền tảng trực tuyến. Sự trỗi dậy của SEA-pop không chỉ mở ra cơ hội mới cho ngành công nghiệp âm nhạc, mà còn góp phần định hình bản sắc riêng của khu vực trên sân khấu toàn cầu.

Sức hút lớn từ các đại nhạc hội thúc đẩy văn hóa lan tỏa toàn cầu Ảnh minh họa: AI

SEA-pop tạo dấu ấn riêng

SEA-pop được biết đến là dòng nhạc pop từ các quốc gia Đông Nam Á như T-pop của Thái Lan, P-pop của Philippines và Indo-pop của Indonesia. Những năm gần đây, âm nhạc SEA-pop tại Đông Nam Á đã trở nên sôi động hơn khi các nghệ sĩ liên tục tạo dấu ấn riêng và chiếm lĩnh bảng xếp hạng.

Tại Philippines, nếu như trước đây, nhạc quốc tế từng là xu hướng chủ đạo thì hiện tại những sản phẩm âm nhạc trong nước đã chiếm 81% trên bảng xếp hạng top 10 hằng tuần của Spotify, đánh dấu sự thay đổi đáng kể trong thị hiếu của khán giả. Philippines có tiềm năng âm nhạc lớn và đã đạt được thành công trên thị trường quốc tế, một phần nhờ tiếng Anh được sử dụng rộng rãi trong nước. Các nghệ sĩ Philippines như BINI và SB19 cũng sở hữu số lượng người hâm mộ đông đảo trên toàn cầu. Được mệnh danh là "vua P-pop" hay "người tiên phong của P-pop", SB19 và BINI đang nổi lên như đại diện hàng đầu của làn sóng P-pop. Chiến lược P-pop của Philippines cũng phản ánh xu hướng toàn cầu, điểm nhấn là những chương trình hòa nhạc nổi tiếng thu hút số lượng lớn khách du lịch ngắn ngày tới các thành phố.

Tương tự, Thái Lan cũng ghi nhận sự nổi lên đáng kể của dòng nhạc pop Thái (hay còn gọi là T-pop) từ năm 2023. T-pop là dòng nhạc chủ yếu được thể hiện bằng tiếng Thái, dễ nghe, có tiết tấu vừa phải, với ca từ xoay quanh cảm xúc của con người. T-pop đã đưa văn hóa Thái Lan đến gần khán giả quốc tế bằng ngôn ngữ âm nhạc mang tính phổ quát, nhưng vẫn giữ được bản sắc riêng với "chất Thái" đặc trưng ngay cả khi một ca khúc được thể hiện bằng tiếng Anh.

T-pop hiện đang nhận được nhiều sự chú ý nhất hiện nay và thu hút sự quan tâm của khán giả cả trong nước lẫn quốc tế, đồng thời đạt được những tiêu chuẩn tương đương với nhạc pop toàn cầu.

Trong khi đó, tại Indonesia, danh sách các nghệ sĩ đang thống trị bảng xếp hạng âm nhạc không hề mang màu sắc một chiều. Những ca sĩ pop ballad như Bernadya, Tiara Andini, Mahalini và Fabio Asher đã trở thành những gương mặt quen thuộc và thu hút số lượng lớn người hâm mộ. Âm nhạc Indonesia cũng dần khẳng định bản sắc riêng, từ ngôn ngữ, giọng điệu, âm thanh vùng miền đến những thể loại pha trộn. Thay vì tiếp nhận thụ động nhạc pop nước ngoài như trước đây, ngành công nghiệp âm nhạc nước này đang tạo nên diện mạo âm nhạc mới bằng chính tiếng Indonesia.

Còn tại Việt Nam, sự phát triển mạnh mẽ của dòng nhạc pop trong những năm gần đây đã gắn liền với những ca sĩ nổi tiếng như Sơn Tùng M-TP, Min, Erik và Đức Phúc. Những nghệ sĩ này đang góp phần đưa âm nhạc Việt Nam vượt ra khỏi thị trường nội địa, từng bước tiếp cận khán giả tại Đông Nam Á, châu Á và châu Âu. Sự quan tâm ngày càng lớn của quốc tế, cùng những bước đi mới trong xây dựng hệ sinh thái âm nhạc đang mở ra cơ hội để âm nhạc đại chúng Việt Nam (V-Pop) từng bước khẳng định vị thế, chinh phục thị trường thế giới.

Lan tỏa sức mạnh mềm toàn cầu

Trước làn sóng người yêu nhạc Đông Nam Á tiếp tục ủng hộ các nghệ sĩ khu vực, SEA-pop hiện được kỳ vọng có thể tiến xa hơn nữa góp phần thành công trên thị trường âm nhạc toàn cầu. Một dấu mốc đáng chú ý của SEA-pop là SB19 của Philippines lần đầu tiên biểu diễn tại lễ hội Lollapalooza ở Chicago (Mỹ) vào tháng 7 năm nay.

Trước đó, vào tháng 4, nhóm cũng đã tổ chức buổi hòa nhạc tại quê nhà ở thành phố Parañaque với toàn bộ vé được bán hết, thu hút gần 100.000 người hâm mộ trong nước và quốc tế. BINI của Philippines cũng làm nên lịch sử khi có màn trình diễn đầu tiên tại lễ hội Coachella ở California (Mỹ). Ban nhạc thần tượng P-pop này đã trở thành ban nhạc Philippines và Đông Nam Á đầu tiên biểu diễn tại Coachella năm 2026.

Bên cạnh đó, ngành giải trí Đông Nam Á cũng ngày càng tạo nên sức lan toả lớn hơn, khi nhiều nghệ sĩ trong khu vực vượt qua các nghệ sĩ phương Tây và các nhóm K-pop trên các bảng xếp hạng trực tuyến. Dữ liệu phát trực tuyến tại Philippines và Thái Lan cho thấy xu hướng phát trực tuyến lần lượt tăng từ 31% lên 81% và từ 71% lên 76%. Một số nghệ sĩ trong khu vực cũng phát huy ảnh hưởng trên sân khấu toàn cầu. Những nghệ sĩ như SB19 và BINI của Philippines, Dolla của Malaysia, No Na của Indonesia và 4EVE của Thái Lan đã bắt đầu tạo được dấu ấn tại các lễ hội âm nhạc quốc tế, phát hành các ca khúc song ngữ, thống trị các danh sách phát, và thể hiện phong cách thời trang cao cấp.

Trong thời gian dài, Đông Nam Á đã tiếp nhận văn hóa đại chúng du nhập bên ngoài từ Mỹ, Anh rồi đến Hàn Quốc. Giờ đây, khu vực này không còn đơn thuần là một thị trường tiêu thụ, mà đang tự tạo ra những sản phẩm văn hóa xuất khẩu. Các quốc gia Đông Nam Á ngày càng phát huy sức mạnh mềm thông qua âm nhạc, khẳng định vị thế gia tăng trong khu vực và thế giới. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Gió đổi chiều

● TÙNG QUANG

Trong một động thái bất ngờ, Tổng thống Mỹ Donald Trump ủng hộ chính sách ưu đãi thuế liên bang cho hoạt động sản xuất phim điện ảnh và truyền hình. "Tôi sẽ đề nghị các nghị sĩ Cộng hòa và Dân chủ cùng nhau ngay lập tức soạn thảo luật để cứu ngành công nghiệp điện ảnh, truyền hình và giải trí ở Mỹ. Quốc hội nên ngay lập tức thông qua chính sách ưu đãi sản xuất ở cấp liên bang nhằm tạo ra việc làm trong lĩnh vực giải trí tại Mỹ. Điều này có thể được thực hiện nhanh chóng, chính xác, hiệu quả và quan trọng nhất là sẽ mang lại lợi ích cho toàn nước Mỹ. Những gì chúng ta xem trên màn ảnh rộng nên được sản xuất tại nơi từng là kinh đô điện ảnh thế giới. Hãy cùng nhau thực hiện điều này", Tổng thống Donald Trump đăng đàn trên Truth Social.

Nói bất ngờ bởi một năm trước đây, Tổng thống Mỹ nhiều lần đe dọa áp mức thuế 100% đối với phim được sản xuất ở nước ngoài. Ngành Điện ảnh vốn đã lao đao kể từ năm 2022, khi thời kỳ bùng nổ của nền tảng phát trực tuyến chững lại. Khoảng 73.000 việc làm trong ngành đã biến mất trên toàn nước Mỹ, trong đó khoảng hai phần ba tập trung tại Los Angeles. Nay ngài Tổng thống lại "đe" thêm, mặc dù mới "đe", chưa "áp", nhưng Hollywood thêm phần lao đao. Còn nhớ, vào thời điểm đó, Hollywood chao đảo vì lời tuyên bố áp thuế 100% đến mức nhiều "đại gia" ngành công nghiệp điện ảnh Mỹ như Hiệp hội Đạo diễn Mỹ (DGA), Liên đoàn Nghệ sĩ truyền hình và phát thanh Mỹ (SAG-AFTRA), Hiệp hội Biên kịch Mỹ, Liên minh quốc tế của nhân viên sân khấu kịch (IATSE), Liên đoàn Teamsters (công đoàn lao động tư nhân lớn nhất ở Mỹ), Hiệp hội Sản xuất Mỹ, Producers United, Hiệp hội Điện ảnh (MPA), Liên minh Phim và Truyền hình Độc lập cùng với FilmUSA… đã soạn thảo bức thư kêu cứu.

Gió đổi chiều khi Tổng thống Donald Trump chuyển trạng thái, từ đe dọa áp thuế sang ủng hộ ưu đãi thuế nhằm vực dậy Hollywood. Động thái mới đánh dấu sự thay đổi đáng chú ý trong cách tiếp cận của ông Trump đối với ngành công nghiệp điện ảnh. Hollywood hoan nghênh. Dĩ nhiên. Bởi nếu được thông qua, chính sách ưu đãi thuế liên bang cho phép các hãng phim và nhà sản xuất được giảm hoặc hoàn một phần chi phí sản xuất. Khoản ưu đãi này có thể được cộng với chính sách hỗ trợ của từng bang, trong đó có California, New York, Georgia và New Jersey.

Trên thực tế, không riêng gì xứ sở Cờ hoa mà khoảng 80 quốc gia trên thế giới đã sử dụng ưu đãi thuế để thu hút hoạt động sản xuất phim và thúc đẩy kinh tế. Nhờ đó, nhiều trung tâm sản xuất điện ảnh phát triển tại Trung và Đông Âu, Australia, Nam Phi cùng một số khu vực khác.

Thực ra, vẫn là chính sách "Nước Mỹ trên hết" (America First), chỉ thay đổi cách tiếp cận. Cùng điểm đến, nhưng có con đường sớm đến đích, còn những con đường khác thì khó, thậm chí không bao giờ. Sự chuyển hướng lần này của Tổng thống Mỹ được đánh giá là mang tính quyết định đến vận mệnh Hollywood.

Tất nhiên, đề xuất của Tổng thống Mỹ chỉ mới dừng ở lời kêu gọi, vẫn phải chờ Quốc hội Mỹ xây dựng và thông qua dự luật cụ thể. Nhưng rõ ràng, có thể nhìn thấy trước đây sẽ là dự luật hiếm hoi nhận được sự ủng hộ của cả hai Đảng, qua đó thúc đẩy sản xuất phim và truyền hình trong nước, tạo thêm việc làm và củng cố ngành công nghiệp điện ảnh Mỹ. ■